

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 18.11.2001
COM (2001) 412 τελικό

Πίνακα αποτελεσμάτων για τις κρατικές ενισχύσεις

Πίνακας αποτελεσμάτων για τις κρατικές ενισχύσεις 2001

Πίνακας Περιεχομένων

1	Εισαγωγή	6
2.	Διάρθρωση, Περιεχόμενα, Ανάπτυξη και Περιορισμοί του πίνακα αποτελεσμάτων για τις κρατικές ενισχύσεις	9
2.1.	Διάρθρωση και Περιεχόμενα	9
2.2.	Ανάπτυξη	10
2.3.	Περιορισμοί	10
3.	Γενική επισκόπηση των κρατικών ενισχύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση	11
3.1.	Δείκτης της Στοκχόλμης - Πρόοδος προς τη σωστή κατεύθυνση.....	11
3.2.	Επικέντρωση στους τομείς της βιομηχανίας, του άνθρακα και των υπηρεσιών.....	13
3.3.	Σταδιακή μεταβολή της κατανομής των οριζοντίων ενισχύσεων	14
4.	Φόρουμ των κρατών μελών για τις κρατικές ενισχύσεις	15
4.1.	Υποβολή πληροφοριών για τις κρατικές ενισχύσεις από τα κράτη μέλη	15
4.2.	Θέση των κρατών μελών σχετικά με το μελλοντικό προσανατολισμό των εθνικών πολιτικών για τις κρατικές ενισχύσεις.....	15
5.	Επιδόσεις σε θέματα διαδικασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση	17
5.1.	Επιδόσεις σε θέματα διαδικασίας	17
5.2	Ανάκτηση των κρατικών ενισχύσεων	21
6.	Στόχοι των κρατικών ενισχύσεων.....	22
6.1.	Κρατικές ενισχύσεις για οριζόντιους στόχους	22
6.2.	Κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.....	23
6.3.	Κρατικές ενισχύσεις για συγκεκριμένους τομείς.....	24
6.4.	Κρατικές ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης.....	25
7.	Πολιτική των κρατικών ενισχύσεων στην εσωτερική αγορά.....	26
7.1.	Μείωση της απόκλισης των κρατικών ενισχύσεων μεταξύ των κρατών μελών	26
7.2.	Κρατικές ενισχύσεις και συντονισμός των οικονομικών πολιτικών	27
7.3.	Κρατικές ενισχύσεις και διαρθρωτικές αλλαγές	29
7.4.	Πολιτική κρατικών ενισχύσεων στην εσωτερική αγορά.....	31

Διαγράμματα και Πίνακες

Διάγραμμα 1: Μακροπρόθεσμη μείωση του συνολικού επιπέδου των κρατικών ενισχύσεων σε ποσοστό του κοινοτικού ΑΕΠ 1990-1999	11
Διάγραμμα 2: Οι κρατικές ενισχύσεις σε ποσοστό του ΑΕΠ μειώθηκαν στα περισσότερα κράτη μέλη μεταξύ του 1997 και του 1999.....	12
Διάγραμμα 3: Συνεχής μείωση των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στους τομείς της βιομηχανίας, του άνθρακα και των υπηρεσιών από το 1993	12
Διάγραμμα 4: Μερίδιο των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο οριζοντίων και περιφερειακών στόχων και σε συγκεκριμένους τομείς εκφρασμένο σε ποσοστό των συνολικών ενισχύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά την αφαίρεση των ενισχύσεων στη γεωργία, την αλιεία και τους σιδηροδρόμους.....	13
Διάγραμμα 5: Σταδιακή μεταβολή της κατανομής των ενισχύσεων ανά οριζόντιους στόχους στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 1990.....	14
Διάγραμμα 6: Ενισχύσεις που δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή ως ποσοστό όλων των ενισχύσεων για τα έτη 1997, 1998 και 1999	17
Διάγραμμα 7: Ενισχύσεις που δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή ως ποσοστό όλων των κρατικών ενισχύσεων από το 1997 ως το 1999, ανά κράτος μέλος.....	18
Διάγραμμα 8: Ποσοστό του συνολικού αριθμού των περιπτώσεων για τις οποίες ελήφθη απόφαση μετά την έναρξη της επίσημης διαδικασίας έρευνας τα έτη 1997, 1998 και 1999	18
Διάγραμμα 9: Ποσοστό του συνολικού αριθμού των υποθέσεων για τις οποίες ελήφθη απόφαση μετά την έναρξη επίσημης διαδικασίας έρευνας μεταξύ του 1997 και του 1999, ανά κράτος μέλος.	19
Διάγραμμα 10: Δείκτης συμβιβασιμότητας για την ΕΕ κατά τα έτη 1997, 1998, και 1999....	20
Διάγραμμα 11: Δείκτης συμβιβασιμότητας για την περίοδο 1997 ως 1999. Κατανομή ανά κράτος μέλος.....	20
Διάγραμμα 12: Επίπεδο των κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν για την Ε&Α, τις ΜΜΕ, την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας, σε ποσοστό του συνόλου των ενισχύσεων, εκτός των ενισχύσεων για τη γεωργία, την αλιεία και τους σιδηροδρόμους, τα έτη 1997, 1998 και 1999	22
Διάγραμμα 13: Μέσες περιφερειακές κρατικές ενισχύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ των επιλέξιμων περιοχών 1996-1998.....	23
Διάγραμμα 14: Κρατικές ενισχύσεις για συγκεκριμένους τομείς, εκτός της γεωργίας, της αλιείας και των σιδηροδρόμων, σε ποσοστό του ετήσιου συνόλου των κρατικών ενισχύσεων, 1990-1999.....	24
Διάγραμμα 15: Ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης σε διάφορους τομείς ως ποσοστό του συνόλου των κρατικών ενισχύσεων εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων, 1990-1999	25

Διάγραμμα 16: Διασπορά του συνόλου των ενισχύσεων, εκτός των ενισχύσεων για τη γεωργία, την αλιεία και τους σιδηροδρόμους, σε ποσοστό του ΑΕΠ στην ΕΕ (1990-1999).....	26
Διάγραμμα 17: Κρατικές ενισχύσεις που χορήγησαν τα κράτη μέλη, εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων, σε ποσοστό των δημοσίων δαπανών από το 1997 ως το 1999 .	28
Διάγραμμα 18: Σχέση μεταξύ της διακύμανσης σε ποσοστό της συμβολής της βιομηχανίας στο συνολικό εθνικό ΑΕΠ και σχέση του μεριδίου των ενισχύσεων για τη βιομηχανία έναντι των συνολικών ενισχύσεων, εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων, από το 1990 ως το 1999	30
Πίνακας 1: Αποφάσεις ανάκτησης για τα έτη 1990-1999 σε τομείς εκτός της γεωργίας και της αλιείας.....	21
Πίνακας 2: Εντολές ανάκτησης που εκκρεμούσαν στις 31.12.2000 σε τομείς εκτός της γεωργίας και της αλιείας	21
Πίνακας 3: Κρατικές ενισχύσεις εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων, ανοίγματος εμπορίου και άμεσων ξένων επενδύσεων , εκφρασμένο σε ποσοστό του ΑΕΠ.	31

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο αυστηρός έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων έχει ιδιαίτερη σημασία για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Τα τελευταία έτη, η Επιτροπή ενίσχυσε τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων έτσι ώστε τα κράτη μέλη να χορηγούν ενισχύσεις μόνο στις περιπτώσεις που είναι προς όφελος του κοινού συμφέροντος. Ωστόσο, το ετήσιο επίπεδο του συνόλου των κρατικών ενισχύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολουθούσε να αντιπροσωπεύει πάνω από 79 δισεκατ. Ευρώ το 1999. Μολονότι κάθε κρατική ενίσχυση χορηγείται ατομικά υπό τις προϋποθέσεις που δέχεται η Επιτροπή, είναι αναμφισβήτητο ότι νοθεύουν τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά.

Το γεγονός αυτό το αναγνωρίζουν τόσο τα κράτη μέλη όσο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το 1996, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δουβλίνου¹ συμπέρανε ότι *η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα πρέπει να ενισχυθεί, ειδικότερα με τη συνέχιση του διαλόγου μεταξύ του Συμβουλίου και της Επιτροπής ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων και να ενισχυθούν οι μηχανισμοί ελέγχου*. Το 1998, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Cardiff² υπογράμμισε εξάλλου την αναγκαιότητα να ενθαρρυνθεί ο ανταγωνισμός και να μειωθούν οι νοθεύσεις όπως οι κρατικές ενισχύσεις. Στην αρχή του περασμένου έτους, το Συμβούλιο Εσωτερικής Αγοράς³, στα συμπεράσματά του για τη διαδικασία της οικονομικής μεταρρύθμισης του Cardiff, διευκρίνιζε ότι πρέπει να εκπονηθούν στρατηγικές ενόψει της συνολικής μείωσης των κρατικών ενισχύσεων, δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στην παρακολούθηση του επιπέδου αυτών των ενισχύσεων και στην αξιολόγηση των οικονομικών επιπτώσεών τους, ειδικότερα βάσει στατιστικών στοιχείων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας του Μαρτίου 2000⁴ ανανέωσε τη δέσμευσή του να ενθαρρύνει τον ανταγωνισμό και ζητούσε από τα κράτη μέλη να μειώσουν το γενικό επίπεδο των κρατικών ενισχύσεων δίνοντας ιδιαίτερη σημασία, όχι πλέον στη στήριξη των μεμονωμένων εταιρειών ή τομέων, αλλά περισσότερο στην υλοποίηση οριζοντίων στόχων κοινοτικού ενδιαφέροντος, όπως η απασχόληση, η περιφερειακή ανάπτυξη, το περιβάλλον και η κατάρτιση ή η έρευνα. Στη σύστασή της σχετικά με τους Γενικούς Προσανατολισμούς των Οικονομικών Πολιτικών του 2000⁵, η Επιτροπή υπογράμμισε επίσης ότι έπρεπε να μειωθεί ο όγκος των κρατικών ενισχύσεων. Συνιστούσε στα κράτη μέλη να συνεχίσουν να μειώνουν τις τομεακές ενισχύσεις και ειδικότερα τις ενισχύσεις *ad hoc*. Το Μάρτιο του τρέχοντος έτους, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης⁶ καλούσε τα κράτη μέλη να αποδείξουν, ως το 2003, ότι οι κρατικές τους ενισχύσεις βρίσκονται σε πτωτική τροχιά σε σχέση με το ΑΕΠ, λαμβάνοντας υπόψη την αναγκαιότητα να επαναπροσανατολιστούν οι ενισχύσεις σε οριζόντιους στόχους κοινού συμφέροντος, περιλαμβανομένων και των στόχων της συνοχής. Συνεπώς, καθοριζόταν ένας αντικειμενικός δείκτης που θα επέτρεπε στα κράτη μέλη να μετρήσουν τις επιδόσεις τους. Προκειμένου να βελτιωθεί η διαφάνεια στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή θα μεριμνούσε ώστε μέχρι τον Ιούλιο να καταρτιστεί ένα μητρώο και ένας πίνακας αποτελεσμάτων για τις κρατικές ενισχύσεις στα οποία να έχει πρόσβαση το

1 SN 401/1/96 Παράρτημα II, σ. 3.

2 00150/98 σημείο 17.

3 248ο Συμβούλιο Εσωτερικής Αγοράς - 16 Μαρτίου 2000, Συμπεράσματα, σημείο 20.

4 SN 100/1/100 σημείο 17.

5 Com(2000) 214 τελικό της 4ης Απριλίου 2000, σημείο 3.6iii.

6 SN 100/01 σημεία 20 και 21.

κοινό. Στους Γενικούς Προσανατολισμούς των Οικονομικών Πολιτικών του 2001⁷, η Επιτροπή επιβεβαίωσε την ανάγκη να μειωθούν συνολικά οι κρατικές ενισχύσεις και να βελτιωθεί η διαφάνεια. *Συνέστησε να μειώσουν τα κράτη μέλη το συνολικό επίπεδο των κρατικών ενισχύσεων σε σχέση με το ΑΕΠ ως το 2003 και να τις επαναπροσανατολίσουν εκτός των ενισχύσεων ad hoc και των τομεακών ενισχύσεων και να αυξήσουν τη διαφάνεια τους.*

Προκειμένου να αξιολογηθεί η δυνατότητα μείωσης της νόθευσης του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά που προκαλείται από τα σωρευτικά αποτελέσματα του συνολικού επιπέδου των κρατικών ενισχύσεων, τα κράτη μέλη πρέπει να ελέγξουν ποια είναι τα περιθώρια κίνησής τους σε ό,τι αφορά τις καταλληλότερες δυνατότητες παρέμβασης του δημοσίου. Οι κρατικές ενισχύσεις δικαιολογούνται όταν πρόκειται να διορθώσουν ελλείμματα της αγοράς. Αν είναι απαραίτητη μία παρέμβαση, οι κρατικές ενισχύσεις αποτελούν ένα μόνο από τα πιθανά μέσα, που περιλαμβάνουν επίσης τη νομοθεσία, την άμεση προμήθεια από το δημόσιο τομέα ορισμένων αγαθών ή υπηρεσιών, τη φορολογία, κλπ. Συνεπώς, μπορούν να υπάρξουν καταστάσεις στις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να προσφύγουν σε μέτρα διαφορετικά από τις κρατικές ενισχύσεις και θα ήταν περισσότερο προσαρμοσμένα στον επιδιωκόμενο στόχο. Μία δράση που να βασίζεται στην καλύτερη αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των πολιτικών χορήγησης κρατικών ενισχύσεων θα μπορούσε να βελτιώσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Θα μπορούσε επίσης να βελτιωθεί ο προσανατολισμός των κρατικών ενισχύσεων και να μην χορηγούνται κρατικές ενισχύσεις, με τη δημιουργία μέσων καλύτερα προσαρμοσμένων και που να προκαλούν μικρότερη νόθευση του ανταγωνισμού, έτσι ώστε να ενισχυθεί η τάση μείωσης του συνολικού επιπέδου των κρατικών ενισχύσεων σε σχέση με το ΑΕΠ.

Η πολιτική των κρατών μελών για τις ενισχύσεις επηρεάζεται από ένα συνδυασμό παραγόντων, τόσο σε κοινοτικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Στο κοινοτικό επίπεδο πρόκειται για τις απαιτήσεις για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής, τα δημοσιονομικά κριτήρια του Συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης και τις προτεραιότητες συγχρηματοδότησης στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής της Κοινότητας. Οι εν λόγω παράγοντες ανταποκρίνονται και σε εθνικές ιδιαιτερότητες οι οποίες μπορεί να διαφέρουν στο χρόνο. Ορισμένα κράτη μέλη μπορεί να υποχρεωθούν να επικεντρώσουν τις ενισχύσεις σε στόχους περιφερειακής πολιτικής για λόγους οικονομικής και κοινωνικής συνοχής ενώ άλλα, για ένα διάστημα, αντιμετωπίζουν διαδικασίες αναδιάρθρωσης μεγάλου εύρους σε ορισμένους τομείς. Είναι πιθανό, μερικά κράτη μέλη να μην είναι υποχρεωμένα να χορηγούν τις ίδιες κρατικές ενισχύσεις με άλλα για τη στήριξη των ΜΜΕ αν το νομοθετικό τους περιβάλλον και οι κεφαλαιαγορές τους διευκολύνουν ήδη την ανάπτυξη αυτού του είδους των επιχειρήσεων.

Θα πρέπει να συζητηθούν ανοιχτά οι διαφορετικές ανάγκες των κρατών μελών σχετικά με την εξάρτηση από τις κρατικές ενισχύσεις, όχι μόνο σε ό,τι αφορά το συνολικό ύψος τους, αλλά και τους σχετικούς στόχους. Η ανοιχτή αυτή συζήτηση θα επιτρέψει να αξιολογηθεί πλήρως το περιθώριο κίνησης βάσει του οποίου θα επιλέγεται το οικονομικά αποτελεσματικότερο μέσο και συνεπώς το δυναμικό μείωσης της νόθευσης που προκαλούν οι ενισχύσεις αυτές στον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Προκειμένου να ενθαρρυνθεί αυτή η ευρεία συζήτηση και να επιταχυνθεί η ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών, ο αρμόδιος Επίτροπος κ. Monti κατάρτισε δύο νέα μέσα ώστε να βελτιωθεί η διαφάνεια για θέματα κρατικών ενισχύσεων, ένα μητρώο κρατικών ενισχύσεων, που είναι

7 Com(2001) 224 τελικό της 25ης Απριλίου 2001, σημείο 3.4ii.

ήδη διαθέσιμο στον εξυπηρετητή Internet EUROPA⁸ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον παρόντα πίνακα αποτελεσμάτων για τις κρατικές ενισχύσεις.

⁸ http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/register/

2. ΔΙΑΦΘΡΩΣΗ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

2.1. Διάρθρωση και Περιεχόμενα

Ο πίνακας αποτελεσμάτων αποτελεί μία πηγή διαφανών και εύκολα προσβάσιμων πληροφοριών σχετικά με τη γενική κατάσταση στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και για τις σημερινές δραστηριότητες της Επιτροπής σε ό,τι αφορά τις κρατικές ενισχύσεις. Ο πίνακας αποτελεσμάτων κοινοποιείται στα κράτη μέλη τα οποία συμβάλλουν στην κατάρτισή του. Η πρώτη έκδοση περιέχει μία σειρά από δείκτες που περιγράφουν την κατάσταση σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις. Η πρώτη έκδοση περισσότερο θέτει παρά απαντά σε ερωτήματα. Καταγράφει τις διαφορές, χωρίς όμως να τις εξηγεί απαραίτητα. Τα ερωτήματα που τίθενται και οι διαφορές που περιγράφονται θα αποτελέσουν αναμφισβήτητα μία ισχυρή βάση συζήτησης μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής αλλά επίσης, όπως ελπίζουμε, και μεταξύ των ίδιων των κρατών μελών. Θα επιτρέψει να ευαισθητοποιηθεί η κοινή γνώμη σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις και κυρίως να αυξηθεί ο βαθμός κατανόησης, που συχνά είναι ανύπαρκτος, ως προς την αναγκαιότητα του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων από την Επιτροπή.

Ο πίνακας αποτελεσμάτων περιλαμβάνει πέντε μέρη: μια γενική επισκόπηση των κρατικών ενισχύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση την τελευταία δεκαετία και κατά το πρόσφατο παρελθόν, ένα φόρουμ για τις κρατικές ενισχύσεις, την επίδοση σε θέματα διαδικασιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τη σημερινή πολιτική για τις κρατικές ενισχύσεις και τις κρατικές ενισχύσεις στην εσωτερική αγορά. Επιπροσθέτως, τεχνικό παράρτημα απεικονίζει τα υπογραμμισμένα στοιχεία για κάθε διάγραμμα και πίνακα. Τα στοιχεία του πίνακα αποτελεσμάτων και του παραρτήματος είναι εκφρασμένα σε σταθερές τιμές του 1998.

Το πρώτο μέρος του παρόντος πίνακα περιλαμβάνει τις δαπάνες για κρατικές ενισχύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 1990 σε ποσοστό του ΑΕΠ και σε απόλυτες τιμές. Υπάρχει επίσης το συνολικό ύψος των ενισχύσεων σε ποσοστό του ΑΕΠ σε κάθε κράτος μέλος για το 1997, το 1998 και το 1999. Οι ενισχύσεις αυτές κατανέμονται στη συνέχεια ανάλογα με τους κυριότερους επιδιωκόμενους στόχους: οριζόντιους στόχους όπως έρευνα και ανάπτυξη, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ή κατάρτιση, αλιεία και γεωργία, τομέας των μεταφορών, άλλοι συγκεκριμένοι τομείς όπως ο άνθρακας, τα ναυπηγεία ή η χαλυβουργία, περιοχές που υστερούν ως προς την ανάπτυξη. Την κατανομή αυτή ακολουθεί μία λεπτομερέστερη, για τους ίδιους στόχους ως προς τα κυριότερα σημεία τους.

Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζονται οι πρώτες ιδέες για ένα φόρουμ των κρατών μελών με πληροφορίες για το επίπεδο διαφάνειας που πρέπει να αποτελέσουν τον καταλύτη για τις συζητήσεις μεταξύ των κρατών μελών.

Το τρίτο μέρος περιέχει ένδειξη σχετικά με την επιτυχία των κρατών μελών σε ό,τι αφορά την τήρηση των διαδικαστικών κανόνων ώστε να καταγραφούν τα προβλήματα και συνεπώς να αναφερθούν οι βελτιώσεις που θεωρούνται απαραίτητες. Το μέρος αυτό περιέχει επίσης στοιχεία για την επιστροφή των κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν παράνομα.

Προκειμένου να καθοριστούν οι τομείς στους οποίους μπορεί να είναι απαραίτητη ή επιθυμητή η δράση της Επιτροπής κατ' εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, το τέταρτο μέρος του πίνακα αποτελεσμάτων υπογραμμίζει ορισμένα θέματα και κατατάσσει τα κράτη μέλη ως προς τα θέματα αυτά. Τα κράτη μέλη καλούνται να συζητήσουν ορισμένες

τάσεις και πρακτικές σχετικά με τις δαπάνες τους που θα μπορούσαν να έχουν θετικά αποτελέσματα στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Το τελευταίο μέρος του πίνακα αποτελεσμάτων επιδιώκει να τοποθετήσει τις κρατικές ενισχύσεις στο ευρύτερο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που αναλήφθηκαν στα κράτη μέλη. Ακόμη και αν τηρούν τους κοινοτικούς κανόνες ανταγωνισμού, οι κρατικές ενισχύσεις επηρεάζουν τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά, το συντονισμό της οικονομικής πολιτικής και την προσαρμογή της κοινοτικής οικονομίας στους νέους όρους του ανταγωνισμού. Βάσει των ευρύτερων επιπτώσεων των κρατικών ενισχύσεων και πέρα από την απλή τήρηση των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού, τα κράτη μέλη μπορεί να οδηγηθούν σε επαναξιολόγηση των πολιτικών τους σε ό,τι αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για λόγους οικονομικής αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας.

2.2. Ανάπτυξη

Ο πίνακας αποτελεσμάτων θα αναπτυχθεί σταδιακά ανάλογα με τις ανάγκες των διαφόρων κατηγοριών χρηστών του. Θα βασίζεται σε ένα σύνολο βασικών δεικτών που θα αντικατοπτρίζουν την εξέλιξη της πολιτικής καθώς και την εξέλιξη των δαπανών για κρατικές ενισχύσεις. Οι βασικοί αυτοί δείκτες θα συνοδεύονται σε κάθε πίνακα αποτελεσμάτων από άλλους δείκτες οι οποίοι θα αφορούν συγκεκριμένα θέματα που απαιτούν λεπτομερέστερη ανάλυση. Ο πίνακας αποτελεσμάτων θα αναπτυχθεί επίσης έτσι ώστε να προσδώσει προστιθέμενη αξία σε άλλα έγγραφα της Επιτροπής, μεταξύ των οποίων οι συστάσεις για τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών, οι διαρθρωτικοί δείκτες και το χρονοδιάγραμμα της πολιτικής των επιχειρήσεων. Η αρχική αυτή διάρθρωση θα πρέπει να δώσει την κατεύθυνση προς την οποία θα αναπτυχθεί στο μέλλον ο πίνακας αποτελεσμάτων.

2.3. Περιορισμοί

Τα στοιχεία σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που συλλέγονται για τον πίνακα αποτελεσμάτων κατανέμονται σύμφωνα με τους βασικούς στόχους. Πρέπει να παρατηρηθεί ότι οι στόχοι αυτοί δεν μπορούν να δίνουν πάντα μία πιστή εικόνα των τελικών δικαιούχων. Έτσι, ένα μέρος των περιφερειακών ενισχύσεων καταβάλλεται στην πράξη σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ενισχύσεις για την έρευνα και την ανάπτυξη κατευθύνονται σε συγκεκριμένους τομείς κλπ.

Στο σύνολο του πίνακα αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται ορισμένοι δείκτες. Υπογραμμίζουμε ότι στόχος τους είναι να αναδειχτούν οι πραγματικές εξελίξεις, χωρίς να καθορίζεται σχέση αιτίου και αιτιατού. Στόχος του πίνακα αποτελεσμάτων δεν είναι να εξαχθούν κρίσεις, αλλά να παρασχεθούν συγκεκριμένα στοιχεία που επιτρέπουν την έναρξη συζητήσεων χωρίς να προδικάζεται το αποτέλεσμα τους. Η επιφύλαξη αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για τη χρήση των στοιχείων του πίνακα αποτελεσμάτων.

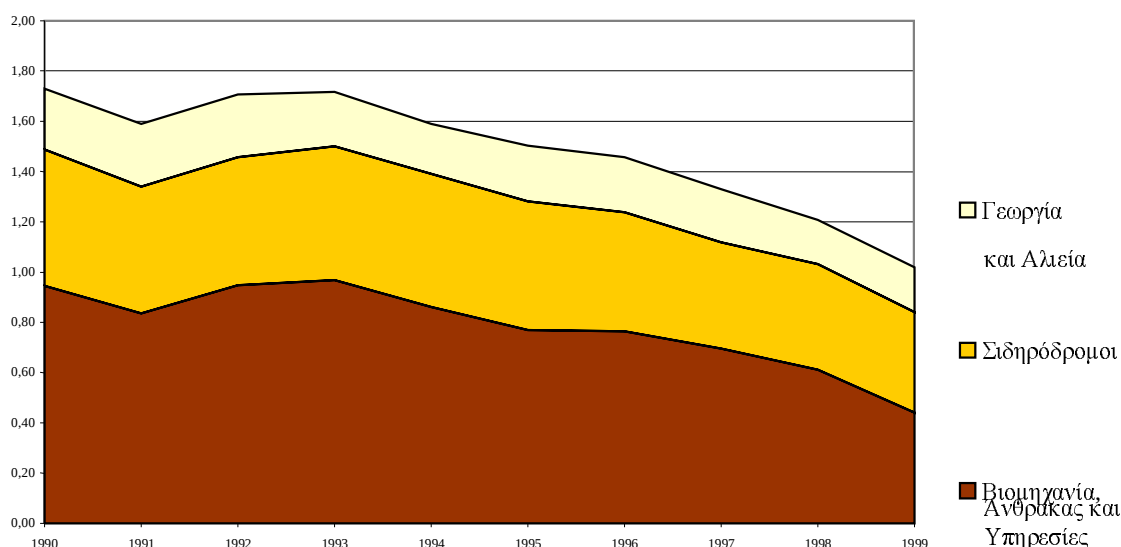
3. ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Στο παρόν κεφάλαιο γίνεται επισκόπηση των ενισχύσεων που προηγήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 1990 και εμφανίζεται η διαφορετική εξέλιξη των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στη γεωργία και την αλιεία, τους σιδηροδρόμους, τη βιομηχανία, τον τομέα του άνθρακα και των υπηρεσιών. Παρατίθεται κατανομή των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στο βιομηχανικό τομέα και τον τομέα των υπηρεσιών και των ενισχύσεων για ορισμένους οριζόντιους στόχους.

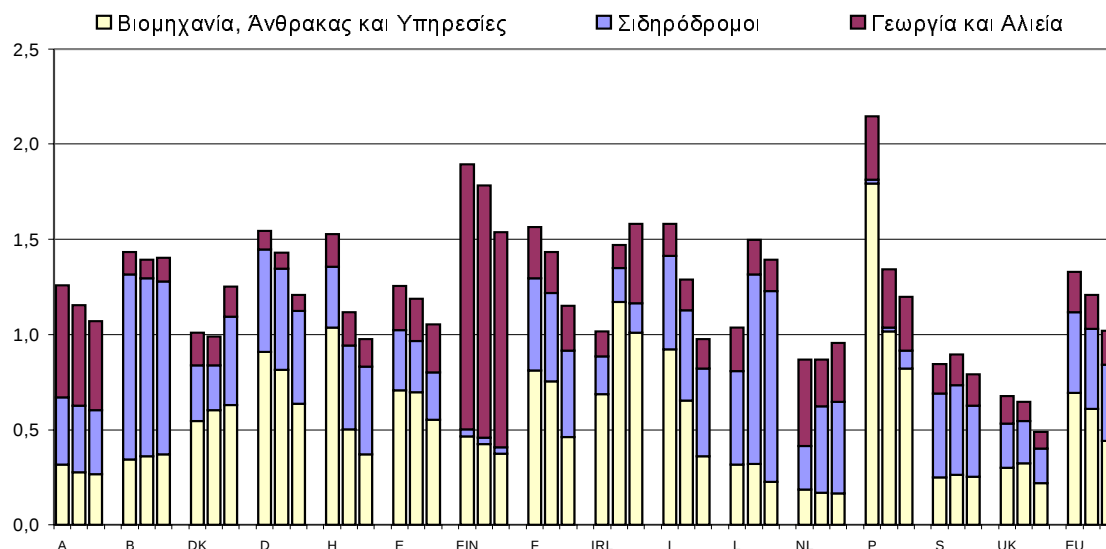
3.1. Δείκτης της Στοκχόλμης - Πρόοδος προς τη σωστή κατεύθυνση

Το συνολικό επίπεδο των κρατικών ενισχύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση εκφρασμένο σε ποσοστό του ΑΕΠ μειώθηκε αφού έφτασε στο ανώτατο σημείο του το 1993. Δεδομένου ότι με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία το επίπεδο των ενισχύσεων τοποθετείται στο 1% του κοινοτικού ΑΕΠ, είναι δυνατό να μειωθεί ακόμη περισσότερο στο μέλλον. Τα κράτη μέλη συμφώνησαν το 2001 στη Στοκχόλμη να χρησιμοποιήσουν το περιθώριο που είναι ακόμη διαθέσιμο για τη μείωση του επιπέδου των ενισχύσεων.

Διάγραμμα 1: Μακροπρόθεσμη μείωση του συνολικού επιπέδου των κρατικών ενισχύσεων σε ποσοστό του κοινοτικού ΑΕΠ 1990-1999

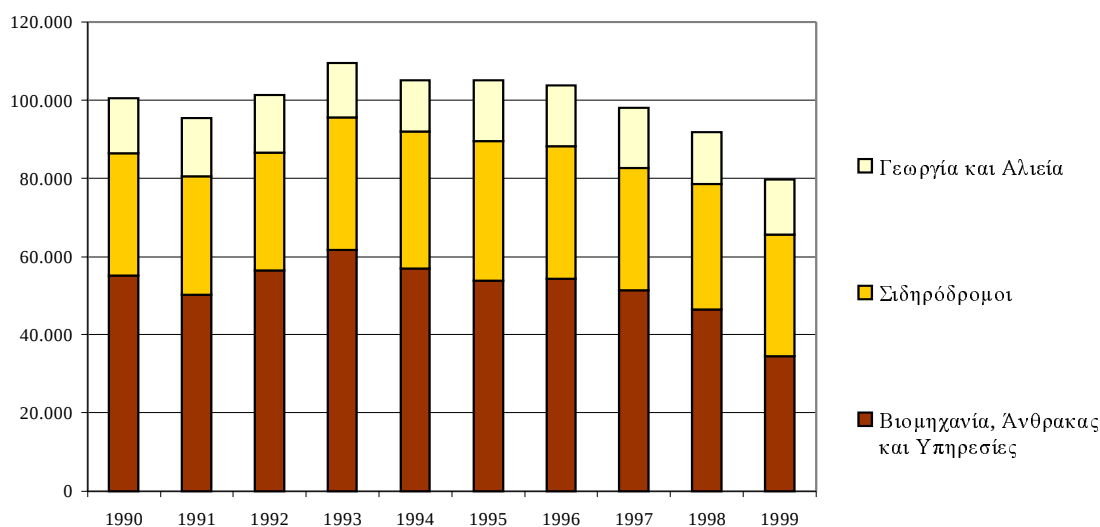
Διάγραμμα 2: Οι κρατικές ενισχύσεις σε ποσοστό του ΑΕΠ μειώθηκαν στα περισσότερα κράτη μέλη μεταξύ του 1997 και του 1999

Από το 1997 ως το 1999, οι συνολικές ενισχύσεις εκφρασμένες σε ποσοστό του ΑΕΠ μειώθηκαν στα περισσότερα κράτη μέλη. Μόνο στη Δανία, την Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες καταγράφηκαν μικρές αυξήσεις.

Διάγραμμα 3: Συνεχής μείωση των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στους τομείς της βιομηχανίας, του άνθρακα και των υπηρεσιών από το 1993

Σε απόλυτες τιμές, το ύψος των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκφρασμένων σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998, μειώθηκε κατά περισσότερο από 20% σε σχέση με το επίπεδο ρεκόρ του 1993. Η μείωση αυτή καθίσταται ακόμη πιο σημαντική αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι από το 1995, η Ένωση περιλαμβάνει δεκαπέντε κράτη μέλη. Περισσότερο μειώθηκε το επίπεδο των ενισχύσεων προς τους τομείς της βιομηχανίας, του άνθρακα και των υπηρεσιών.

3.2. Επικέντρωση στους τομείς της βιομηχανίας, του άνθρακα και των υπηρεσιών

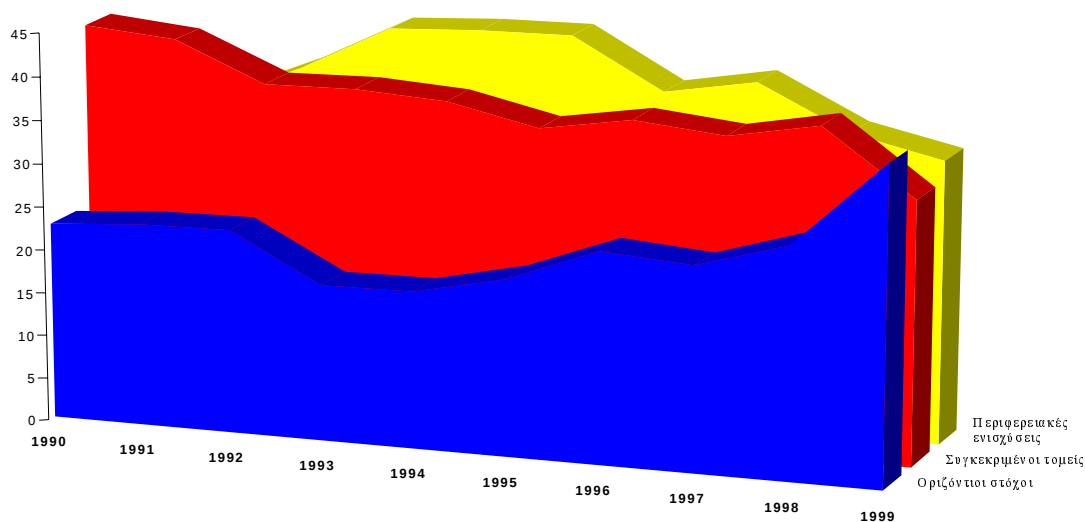
Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας το 2000, τα κράτη μέλη συμφώνησαν ότι είναι αναγκαίο να διατηρήσουν τους οριζόντιους στόχους κοινοτικού συμφέροντος, όπως η απασχόληση, το περιβάλλον, η κατάρτιση, η έρευνα και η περιφερειακή ανάπτυξη. Συνεπώς, ο πίνακας αποτελεσμάτων επικεντρώνεται στους στόχους αυτούς στο πλαίσιο των τομέων της βιομηχανίας, του άνθρακα και των υπηρεσιών.

Σημαντικές πτυχές των τομέων της γεωργίας και της αλιείας επωφελούνται παραδοσιακά από ουσιαστική συνδρομή του κοινοτικού προϋπολογισμού. Θα αποτελέσουν αντικείμενο χωριστής ανάλυσης σε μελλοντικούς πίνακες αποτελεσμάτων.

Στο σιδηροδρομικό τομέα, χορηγούνται συνήθως κρατικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που έχουν αναλάβει υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Παρά την ιδιαιτερότητά τους, οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας αποτελούν, σύμφωνα με πρόσφατες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, κρατικές ενισχύσεις. Η δυνατότητα ανάλυσης των ενισχύσεων που χορηγούνται στον τομέα αυτό εξετάζεται για το μέλλον.

Για τους προαναφερθέντες λόγους, κρατική ενίσχυση στη γεωργία, αλιεία και στους σιδηρόδρομους δεν συμπεριλαμβάνεται σ' αυτό το κεφάλαιο.

Διάγραμμα 4: Μερίδιο των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο οριζοντίων και περιφερειακών στόχων και σε συγκεκριμένους τομείς εκφρασμένο σε ποσοστό των συνολικών ενισχύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά την αφαίρεση των ενισχύσεων στη γεωργία, την αλιεία και τους σιδηροδρόμους

Το

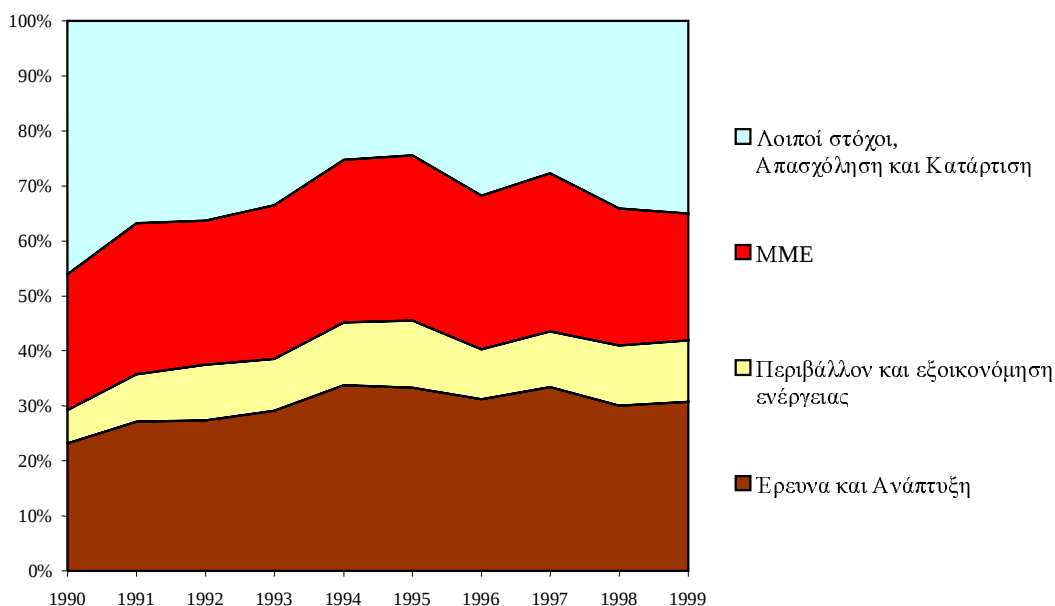
διάγραμμα 4 δείχνει τη σταδιακή υποχώρηση του σχετικού μεριδίου των ενισχύσεων σε συγκεκριμένους τομείς (βιομηχανία, άνθρακας, υπηρεσίες) προς όφελος των οριζοντίων ενισχύσεων. Εξάλλου, η σημαντική μείωση του μεριδίου των ενισχύσεων προς συγκεκριμένους τομείς - ιδίως τη χαλυβουργία, τα ναυπηγεία, ορισμένους άλλους μεταποιητικούς τομείς, τα ανθρακωρυχεία, τις εναέριες μεταφορές, τον τουρισμό, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, τα ΜΜΕ και τον πολιτισμό - που σημειώθηκε το 1999 συνέπεσε με αισθητή αύξηση του μεριδίου των ενισχύσεων για οριζόντιους στόχους - έρευνα

και ανάπτυξη, προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση ενέργειας, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, απασχόληση και κατάρτιση.

3.3. Σταδιακή μεταβολή της κατανομής των οριζοντίων ενισχύσεων

Οι περισσότερες κατηγορίες οριζοντίων ενισχύσεων θεωρείται ότι προσφέρουν περισσότερα πλεονεκτήματα σε σχέση με το κόστος τους αν μετρηθεί αποκλειστικά ως προς το ύψος των ενισχύσεων. Με τη στενή έννοια του όρου, οι ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση επιχειρήσεων αποτελούν επίσης οριζόντιες ενισχύσεις δεδομένου ότι δεν περιορίζονται σε μία οικονομική δραστηριότητα ή σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Οι ενισχύσεις αυτού του είδους είναι ωστόσο πιθανό να νοθεύουν περισσότερο τον ανταγωνισμό σε σχέση με άλλες οριζόντιες ενισχύσεις και εξετάζονται χωριστά.

Διάγραμμα 5: Σταδιακή μεταβολή της κατανομής των ενισχύσεων ανά οριζόντιους στόχους στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 1990

Επί μία δεκαετία περίπου, η σχετική σημασία των ενισχύσεων για έρευνα και ανάπτυξη και, σε μικρότερο βαθμό, των ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας αυξήθηκε, ενώ το μερίδιο των ενισχύσεων για τις ΜΜΕ παρέμεινε σταθερό.

4. ΦΟΡΟΥΜ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

4.1. Υποβολή πληροφοριών για τις κρατικές ενισχύσεις από τα κράτη μέλη

Ένα από τα σημαντικά στοιχεία της διαδικασίας αξιολόγησης που επιθυμεί να ενθαρρύνει η Επιτροπή με τον πίνακα αποτελεσμάτων είναι η διαφανής ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών σχετικά με τις διαφορετικές πτυχές της πολιτικής τους για τις κρατικές ενισχύσεις και τον ανταγωνισμό. Συνεπώς, ο πίνακας αποτελεσμάτων έχει σχεδιαστεί για να προσφέρει συνδέσεις με τις ιστοσελίδες που διαθέτουν τα κράτη μέλη. Έτσι, θα βελτιωθεί η πρόσβαση στις πληροφορίες που έχουν ήδη δημοσιεύσει τα κράτη μέλη σχετικά.

Κάθε κράτος μέλος θα δημοσιεύει σταδιακά και άλλα στοιχεία στις ιστοσελίδες που περιέχουν πληροφορίες για τις εθνικές δραστηριότητες στον τομέα του ανταγωνισμού.

Σήμερα, στοιχεία και εκθέσεις για τις κρατικές ενισχύσεις, τις επιδοτήσεις και θέματα ανταγωνισμού υπάρχουν στις ακόλουθες διευθύνσεις στη Γερμανία, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, αντίστοιχα του γερμανικού ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομικών, του ιταλικού Υπουργείου Παραγωγικών Δραστηριοτήτων και του βρετανικού Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας:

- <http://dip.bundestag.de/btd/14/015/1401500.pdf>
- <http://www.minindustria.it/dgcii/Relazione/relazione.htm>
- <http://www.dti.gov.uk/opportunityforall/indicators2/index.htm>

4.2. Θέση των κρατών μελών σχετικά με το μελλοντικό προσανατολισμό των εθνικών πολιτικών για τις κρατικές ενισχύσεις

Προκειμένου να προστεθεί μια νέα διάσταση στην πληροφόρηση για τις εθνικές δραστηριότητες, τα κράτη μέλη παρέχουν διευκρινίσεις από τις επίσημες πηγές τους πληροφόρησης σχετικά με τους νέους προσανατολισμούς σε ό,τι αφορά τις κρατικές ενισχύσεις. Στο πλαίσιο αυτό, τα έγγραφα για το δημοσιονομικό σχεδιασμό των κρατών μελών δίνουν συνήθως μια πρώτη εικόνα για την εξέλιξη των πολιτικών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις.

Το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτει την ακόλουθη διεύθυνση:

<http://www.dti.gov.uk/europe/stateaid/index.htm>

Στην ιστοσελίδα αυτή παρέχονται πληροφορίες του βρετανικού Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας για τις κρατικές ενισχύσεις.

http://www.hm-treasury.gov.uk/docs/2001/enterprise_1806.html

Στην παραπάνω διεύθυνση υπάρχει σύνδεση με ένα κοινό έγγραφο του βρετανικού Υπουργείου Οικονομικών και του βρετανικού Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, που αφορά κυρίως τις μεταρρυθμίσεις στο βρετανικό καθεστώς ανταγωνισμού και που συνδέεται επιπλέον με το κοινοτικό πρόγραμμα ανταγωνισμού· περιλαμβάνει σχόλια για τις κρατικές ενισχύσεις.

Δημοσιονομικός σχεδιασμός της Γερμανίας για την περίοδο 2001 - 2005:

<http://www.bundesfinanzministerium.de/fach/abteilungen/bundhaus/bhh2002.pdf> (βλέπε σελίδα 10 του εγγράφου).

Αναφορικά με τη Φιλανδία, η Πράξη του 1998 για την Κρατική Ενίσχυση των Επιχειρήσεων (Γενικοί Όροι) αναφέρεται ενδεικτικά. Σύμφωνα με την πράξη αυτή, η κρατική ενίσχυση επιχειρήσεων (εξαιρουμένης της γεωργίας και της αλιείας) πρέπει να στοχεύει πρωταρχικά στη διόρθωση των μειονεκτημάτων της αγοράς. Παράλληλα, η Πράξη υπογραμμίζει ότι τα προγράμματα κρατικής ενίσχυσης επιχειρήσεων πρέπει να σχεδιαστούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να μειωθεί στο ελάχιστο δυνατό η νόθευση του ανταγωνισμού. Κεντρικής σημασίας είναι επιπλέον το γεγονός, ότι η Πράξη απαιτεί από τις αρχές να εκτιμούν τις πιθανότητες πραγματοποίησης και αποτελεσματικότητας των στόχων που τίθενται για την ολοκλήρωση των προγραμμάτων ενίσχυσης, ούτως ώστε να καταλήγουν αυτές στο αν η ενίσχυση καθίσταται απαραίτητη καθώς επίσης και σε ποιο σημείο χρήζει η τελευταία περαιτέρου ανάπτυξης.

Στην επίτευξη του σκοπού αυτού αναφορικά με τον πίνακα των αποτελεσμάτων των Κρατικών Ενισχύσεων, στοχεύει αφενός, η μελλοντική χορήγηση των δεδομένων όλων των υπηρεσιών που επιβλέπουν και χορηγούν Κρατικές Ενισχύσεις και αφετέρου, οι περιγραφές των κρατικών αναπτυξιακών έργων.

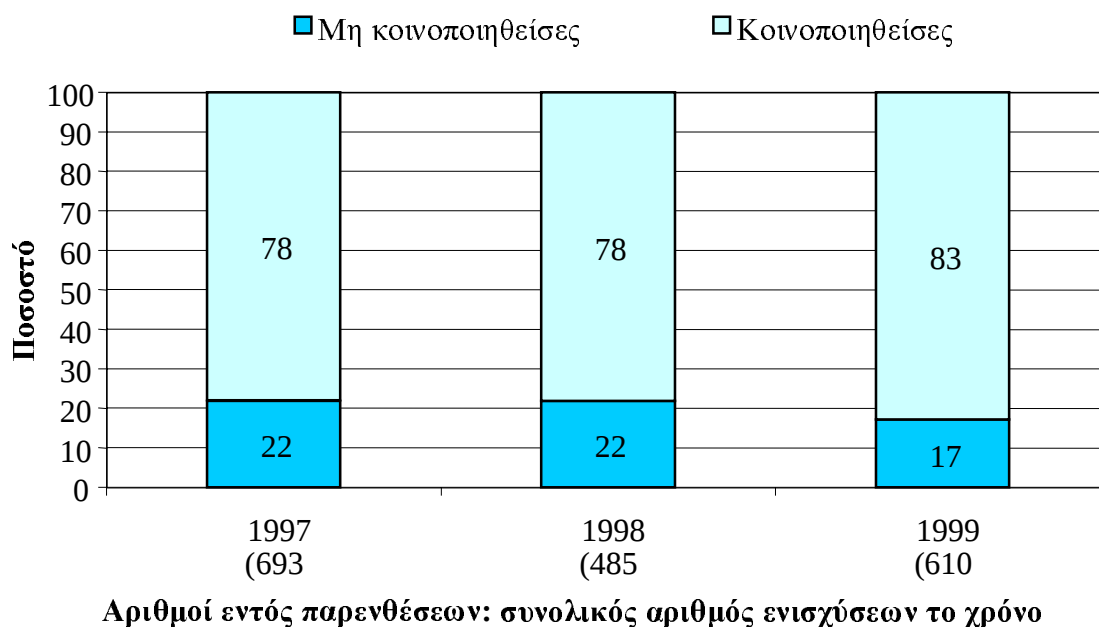
5. ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

5.1. Επιδόσεις σε θέματα διαδικασίας

Η Επιτροπή ελέγχει τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων από τα κράτη μέλη μέσω μιας τυπικής και διαφανούς διαδικασίας, που καθορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου. Στη συνέχεια, χρησιμοποιούνται τρεις δείκτες προκειμένου να μετρηθεί η τήρηση από τα κράτη μέλη αυτής της διαδικασίας ελέγχου (περισσότερες πληροφορίες στο τεχνικό παράρτημα).

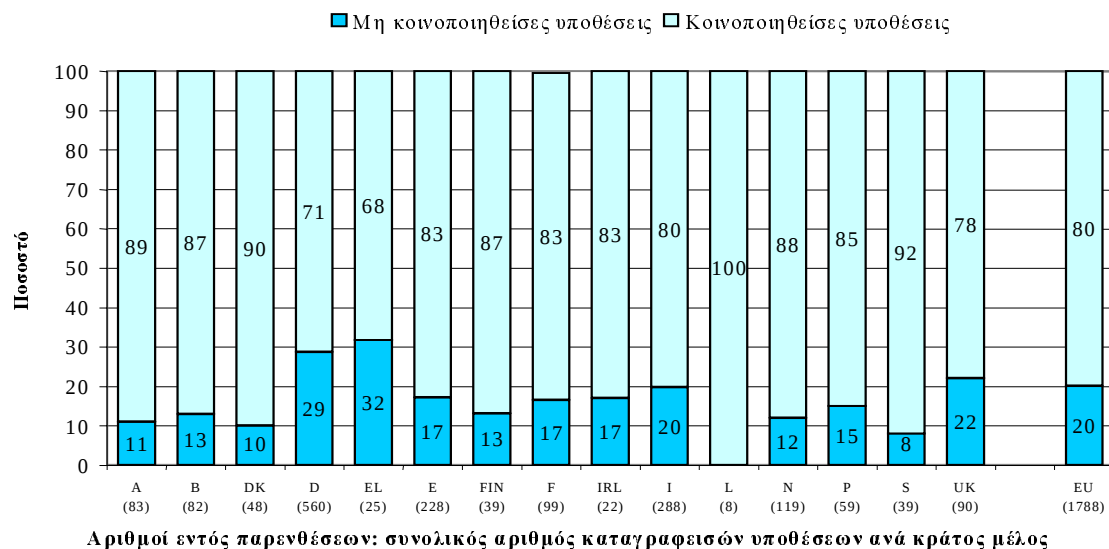
Στο διάγραμμα 6 αναφέρεται το μερίδιο των εξετασθεισών ενισχύσεων που δεν κοινοποίησαν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή, δηλαδή οι περιπτώσεις κατά τις οποίες, αντίθετα με τους διαδικαστικούς κανόνες, δεν είναι το κράτος μέλος, αλλά η Επιτροπή που με δική της πρωτοβουλία ανέλαβε τη διαδικασία ελέγχου αφού έλαβε γνώση της ενίσχυσης, για παράδειγμα μετά από καταγγελία. Το ποσοστό του συνόλου των κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν χωρίς να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή δείχνει το διαφορετικό βαθμό σωστής κατανόησης της έννοιας των κρατικών ενισχύσεων, διαφορές στην πολυπλοκότητα των περιπτώσεων και μπορεί επίσης να είναι ενδεικτικό των διοικητικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη στην εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

Διάγραμμα 6: Ενισχύσεις που δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή ως ποσοστό όλων των ενισχύσεων για τα έτη 1997, 1998 και 1999

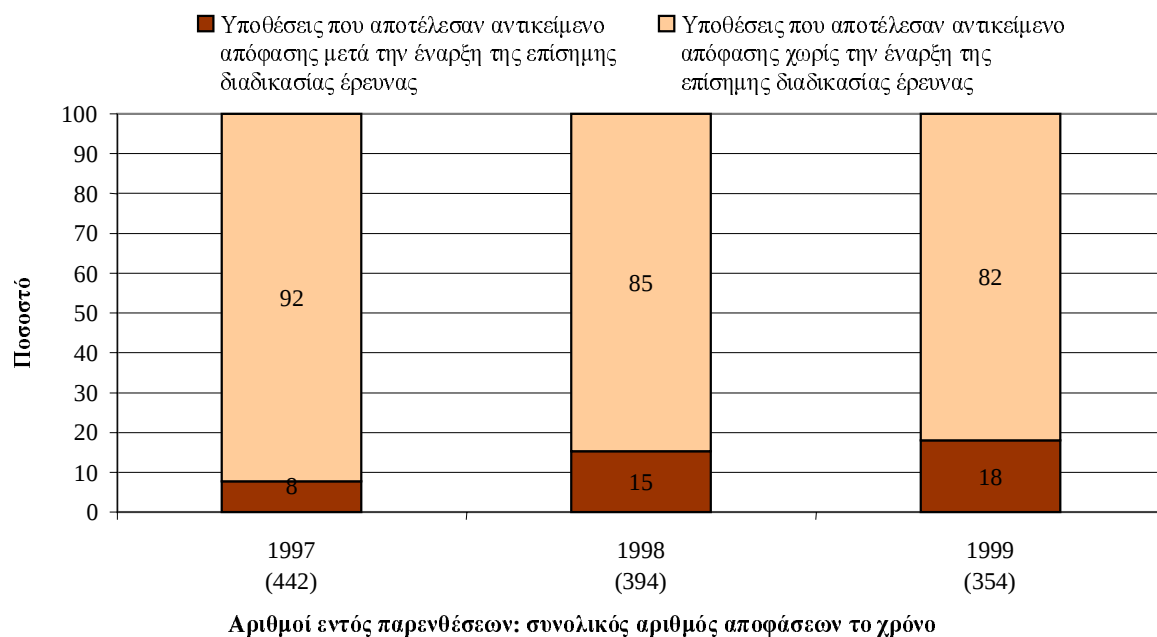
Το ακόλουθο διάγραμμα απεικονίζει την κατανομή των παραπάνω πληροφοριών ανά κράτος μέλος.

Διάγραμμα 7: Ενισχύσεις που δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή ως ποσοστό όλων των κρατικών ενισχύσεων από το 1997 ως το 1999, ανά κράτος μέλος.

Στη Γερμανία, την Ελλάδα, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, το ποσοστό των μη κοινοποιηθεισών υποθέσεων είναι ίσο ή μεγαλύτερο με το μέσο όρο για την ΕΕ.

Διάγραμμα 8: Ποσοστό του συνολικού αριθμού των περιπτώσεων για τις οποίες ελήφθη απόφαση μετά την έναρξη της επίσημης διαδικασίας έρευνας τα έτη 1997, 1998 και 1999

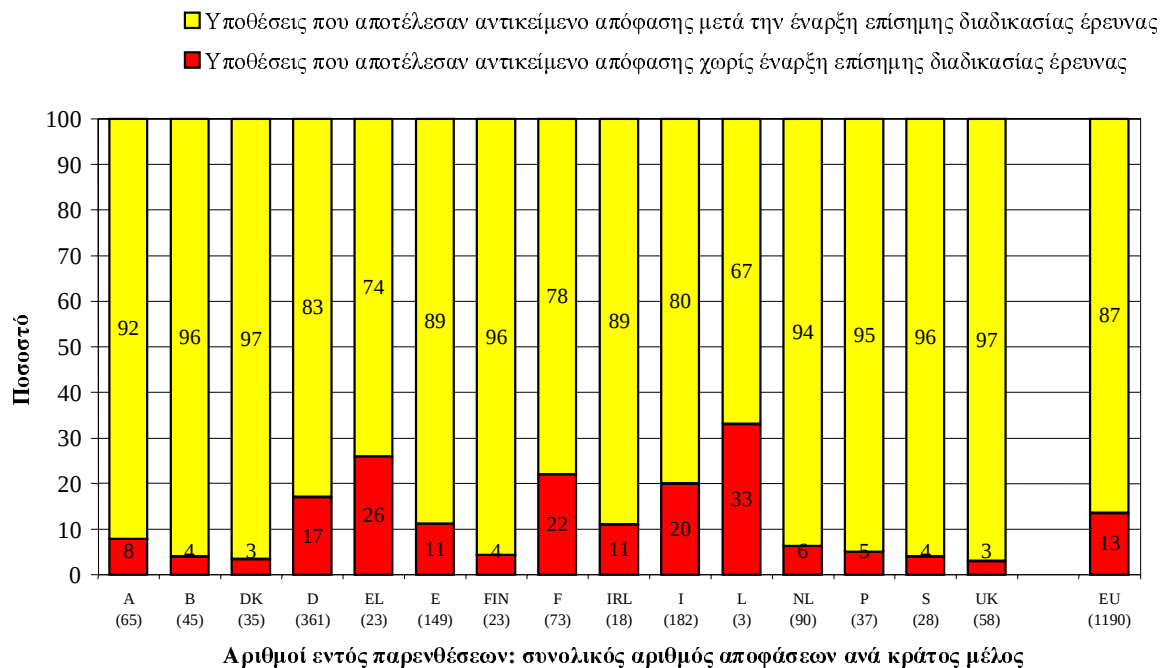

Όταν η Επιτροπή διατηρεί αμφιβολίες σχετικά με τη συμβιβασιμότητα ορισμένων ενισχύσεων με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, διενεργεί επίσημη έρευνα κατά τη

διάρκεια της οποίας καλούνται να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους τρίτοι και όλα τα κράτη μέλη. Ωστόσο, στις περισσότερες περιπτώσεις, η Επιτροπή δεν έχει καμιά αμφιβολία σχετικά με τη συμβιβασιμότητα των ενισχύσεων με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και επιτρέπει στα κράτη μέλη να τις χορηγήσουν χωρίς έναρξη επίσημης διαδικασίας έρευνας. Η διαδικασία έρευνας πραγματοποιείται μόνο αν υπάρχουν αμφιβολίες. Στο διάγραμμα 8 εμφανίζεται το ποσοστό των τελικών αποφάσεων που έλαβε η Επιτροπή μετά από επίσημη διαδικασία έρευνας ως ποσοστό του συνόλου των τελικών αποφάσεων μεταξύ της 1.1.1997 και της 31.12.1999. Στο διάγραμμα 8 απεικονίζεται επίσης το γεγονός ότι μολονότι ο αριθμός των αποφάσεων που έλαβε η Επιτροπή σχετικά μειώθηκε από το 1997 ως το 1999, ο αριθμός των επίσημων διαδικασιών έρευνας αυξανόταν συνεχώς κατά την ίδια περίοδο, γεγονός που συνεπάγεται αύξηση των πολύπλοκων περιπτώσεων.

Το ακόλουθο διάγραμμα απεικονίζει την κατανομή των παραπάνω πληροφοριών ανά κράτος μέλος.

Διάγραμμα 9: Ποσοστό του συνολικού αριθμού των υποθέσεων για τις οποίες ελήφθη απόφαση μετά την έναρξη επίσημης διαδικασίας έρευνας μεταξύ του 1997 και του 1999, ανά κράτος μέλος.

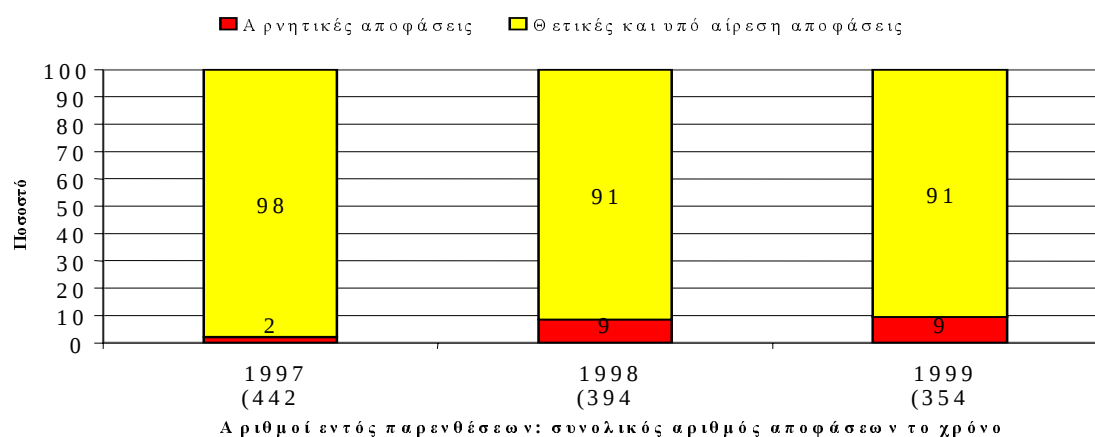

Στη Γερμανία, την Ελλάδα, τη Γαλλία, την Ιταλία και το Λουξεμβούργο το ποσοστό των αποφάσεων για ενισχύσεις που ελήφθησαν μετά την έναρξη επίσημης διαδικασίας έρευνας είναι πάνω από το μέσο όρο για την ΕΕ.

Όταν μετά από επίσημη διαδικασία έρευνας, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η εξεταζόμενη ενίσχυση δεν είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, λαμβάνει αρνητική απόφαση.

Στο διάγραμμα 10 στη συνέχεια, απεικονίζεται η σχέση μεταξύ μη συμβιβάσιμων και συμβιβάσιμων ενισχύσεων που εξέτασε η Επιτροπή. Ο συνολικός αριθμός των αποφάσεων από την 1.1.1997 ως τις 31.12.1999, κατανέμεται σε αρνητικές και θετικές αποφάσεις, με τις τελευταίες να συνοδεύονται συχνά από προϋποθέσεις. Το μερίδιο αυτών των αποφάσεων υπό αίρεση έναντι του συνολικού αριθμού των αποφάσεων δεν υπερβαίνει το 2% για την εν λόγω περίοδο.

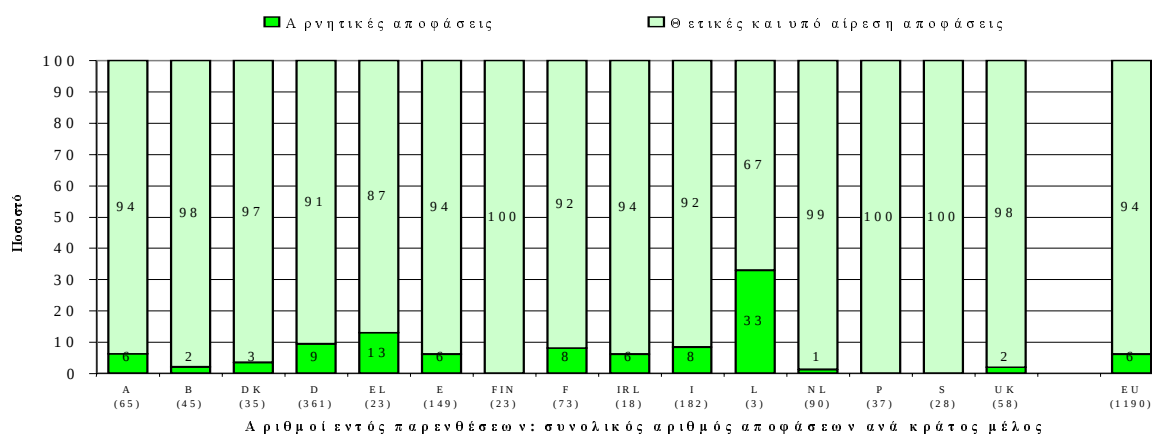
Διάγραμμα 10: Δείκτης συμβιβασιμότητας για την ΕΕ κατά τα έτη 1997, 1998, και 1999

Το 1997, η Επιτροπή έλαβε τέσσερις αποφάσεις υπό αίρεση για υποθέσεις από τη Γερμανία, την Ιταλία και τη Γαλλία. Το 1998 έλαβε οκτώ τέτοιες αποφάσεις για υποθέσεις από την Αυστρία, τη Γερμανία, την Ιταλία και τη Γαλλία και, το 1999, ακόμη τρεις αποφάσεις υπό αίρεση για υποθέσεις από τη Γερμανία, την Ιταλία και τις Κάτω Χώρες.

Στο ακόλουθο διάγραμμα απεικονίζεται η κατανομή των παραπάνω πληροφοριών ανά κράτος μέλος.

Διάγραμμα 11: Δείκτης συμβιβασιμότητας για την περίοδο 1997 ως 1999. Κατανομή ανά κράτος μέλος

Το ποσοστό των αρνητικών αποφάσεων για τη Γερμανία, την Ελλάδα, τη Γαλλία, την Ιταλία και το Λουξεμβούργο είναι μεγαλύτερο από το μέσο όρο για την ΕΕ.

5.2. Ανάκτηση των κρατικών ενισχύσεων

Όταν η Επιτροπή συμπεραίνει ότι μία ενίσχυση είναι μη συμβιβάσιμη με τη συνθήκη ΕΚ, λαμβάνει αρνητική απόφαση και, συνήθως, καλεί τα κράτη μέλη να ανακτήσουν την ενίσχυση από το δικαιούχο αν έχει ήδη καταβληθεί.

Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται για την τελευταία δεκαετία η κατανομή των αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με την επιστροφή κρατικών ενισχύσεων σε τομείς εκτός της γεωργίας και της αλιείας.

Πίνακας 1: Αποφάσεις ανάκτησης για τα έτη 1990-1999 σε τομείς εκτός της γεωργίας και της αλιείας

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Μεταποιητικός τομέας και Υπηρεσίες	5	4	5	3	1	6	13	10	26	24
Μεταφορές	-	-	-	1	1	2	1	2	1	-
Σύνολο	5	4	5	4	2	8	14	12	27	24

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθεται ο αριθμός των εντολών ανάκτησης των οποίων η εκτέλεση εκκρεμούσε ακόμη στα τέλη του 2000. Αναφέρεται επίσης το ποσοστό των υποθέσεων ανάκτησης στις οποίες υπάρχουν νομικές εκκρεμότητες ή που αποτελούν αντικείμενο διαδικασίας πτώχευσης.

Πίνακας 2: Εντολές ανάκτησης που εκκρεμούσαν στις 31.12.2000 σε τομείς εκτός της γεωργίας και της αλιείας

Εκτελούνται	Αποτελούν αντικείμενο διαδικασίας πτώχευσης	Αποτελούν αντικείμενο εθνικών δικαστικών διαδικασιών	Αποτελούν αντικείμενο ευρωπαϊκών δικαστικών διαδικασιών	Συνολικός αριθμός εκκρεμουσών υποθέσεων
31	11	5	20	67

6. ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

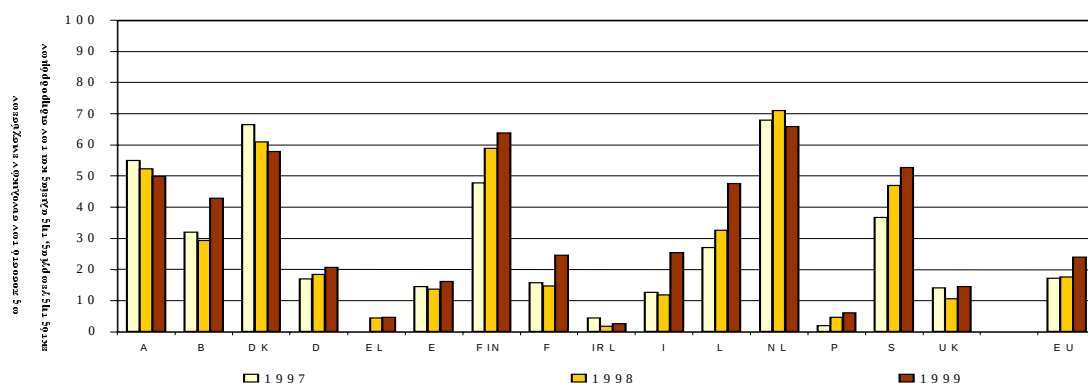
Αυτό το κεφάλαιο πραγματεύεται τους στόχους των κρατικών ενισχύσεων εξαιρουμένης της βοήθειας που χορηγείται στους τομείς της γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων.

6.1. Κρατικές ενισχύσεις για οριζόντιους στόχους

Οι κρατικές ενισχύσεις για οριζόντιους στόχους, δηλαδή ενισχύσεις που δεν αφορούν συγκεκριμένους τομείς ή συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, συνήθως νοθεύουν λιγότερο τον ανταγωνισμό από τις τομεακές και τις *ad hoc* ενισχύσεις, όπως οι ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης. Η δυνατότητα χορήγησης οριζόντιων ενισχύσεων σε όλους τους τομείς συνεπάγεται ότι το αποτέλεσμά τους είναι λιγότερο επιλεκτικό από τα άλλα είδη ενισχύσεων. Τα θετικά τους αποτελέσματα στην αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς είναι συνεπώς πιο πιθανό να αντισταθμίζουν τις αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό.

Τα Ευρωπαϊκά Συμβούλια της Λισσαβόνας και της Στοκχόλμης αναγνώρισαν τη σημασία επαναπροσανατολισμού των ενισχύσεων προς οριζόντιους στόχους κοινού συμφέροντος. Η έρευνα και η ανάπτυξη, η προστασία του περιβάλλοντος, η εξοικονόμηση ενέργειας και η στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αποτελούν τους κυριότερους οριζόντιους στόχους στους οποίους θα πρέπει να επικεντρώνονται οι κρατικές ενισχύσεις. Στο ακόλουθο διάγραμμα απεικονίζονται οι προσπάθειες που κατέβαλαν τα κράτη μέλη για να επιτύχουν τους στόχους αυτούς με τη χορήγηση συγκεκριμένων κρατικών ενισχύσεων. Μέχρι να ταξινομηθούν τα στοιχεία σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις ανάλογα με τους στόχους και τα τελικά αποτελέσματα, δεν μπορούν να περιληφθούν οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν επίσης για τους στόχους αυτούς, αλλά στην πράξη καταβλήθηκαν για άλλους πρωταρχικούς στόχους, όπως οι περιφερειακές ενισχύσεις. Ωστόσο, συνάγεται από την ιδιαίτερα άνιση κατανομή αυτών των οριζόντιων ενισχύσεων ότι σε ορισμένα κράτη μέλη ο επαναπροσανατολισμός που ζητήθηκε στη Στοκχόλμη θα πρέπει να αποτελέσει στόχο προτεραιότητας για την εθνική πολιτική κρατικών ενισχύσεων. Πάντως, με ελάχιστες μόνο εξαιρέσεις, η εξέλιξη στο χρόνο δείχνει να ακολουθεί την κατεύθυνση την οποία επιθυμεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Διάγραμμα 12: Επίπεδο των κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν για την Ε&Α, τις ΜΜΕ, την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας, σε ποσοστό του συνόλου των ενισχύσεων, εκτός των ενισχύσεων για τη γεωργία, την αλιεία και τους σιδηροδρόμους, τα έτη 1997, 1998 και 1999

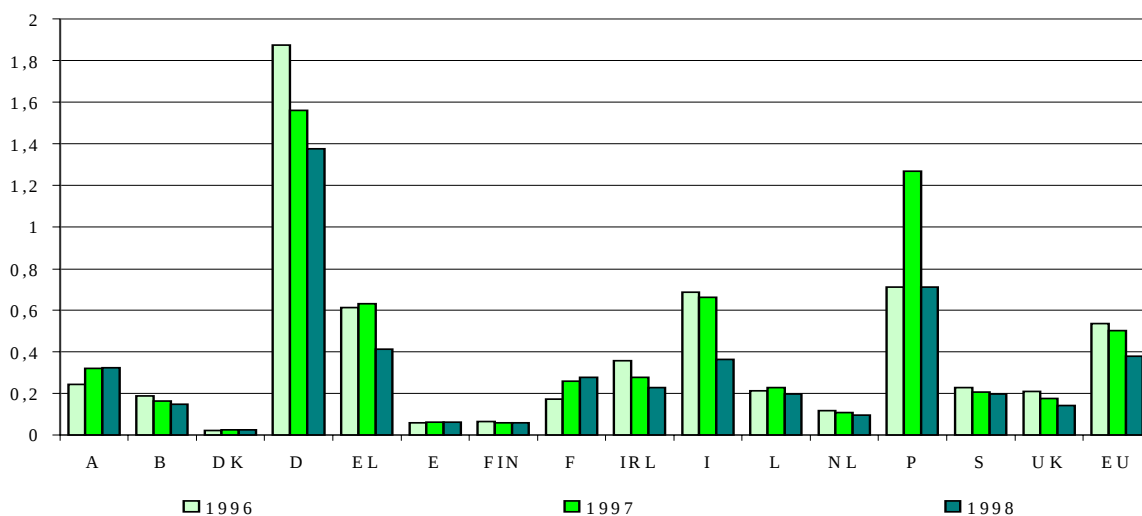

6.2. Κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα

Θεωρείται γενικά ότι και οι περιφερειακές ενισχύσεις νοθεύουν συνήθως λιγότερο τον ανταγωνισμό από τις ενισχύσεις που κατευθύνονται σε συγκεκριμένους τομείς ή είναι ενισχύσεις ad hoc. Θεωρείται επίσης ότι πρόκειται για ένα αποδεκτό εργαλείο για τη βελτίωση της συνοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνεπώς, το Συμβούλιο της Στοκχόλμης ζήτησε από τα κράτη μέλη να επαναπροσανατολίσουν τις κρατικές ενισχύσεις και προς τέτοιους στόχους συνοχής.

Τα αποτελέσματα στις περιφερειακές οικονομίες από την προσφυγή στις κρατικές ενισχύσεις για την επίλυση των περιφερειακών προβλημάτων απεικονίζονται στο διάγραμμα 13 στη συνέχεια, που εκφράζει τις περιφερειακές ενισχύσεις σε ποσοστό του ΑΕΠ των επιλέξιμων περιοχών, με εξαίρεση την Ελλάδα, την Ισπανία, τη Φινλανδία, την Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο και την Πορτογαλία όπου εκφράζεται σε ποσοστό του συνολικού ΑΕΠ. Πρέπει να τονιστεί ότι επιπλέον των περιφερειακών αυτών ενισχύσεων, η Κοινότητα στηρίζει και προγράμματα που χρηματοδοτούνται από κοινού με τα κράτη μέλη. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή δεν περιλαμβάνεται η κοινοτική χρηματοδότηση.

Διάγραμμα 13: Μέσες περιφερειακές κρατικές ενισχύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ των επιλέξιμων περιοχών 1996-1998

Πέρα από τις αρκετά σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών που εμφανίζονται στο διάγραμμα, φαίνεται ότι τα κράτη μέλη είτε μειώνουν τα επίπεδα των περιφερειακών κρατικών ενισχύσεων είτε διατηρούν ένα σχετικά χαμηλό αλλά σταθερό επίπεδο περιφερειακών ενισχύσεων. Από τις τέσσερις "χώρες συνοχής", η Ισπανία και η Ιρλανδία έχουν το 1997, σχετικά χαμηλά επίπεδα περιφερειακών ενισχύσεων, ενώ τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Πορτογαλία, από το 1997 ως το 1998 το επίπεδο των περιφερειακών ενισχύσεων φαίνεται να μειώνεται ταχύτατα.

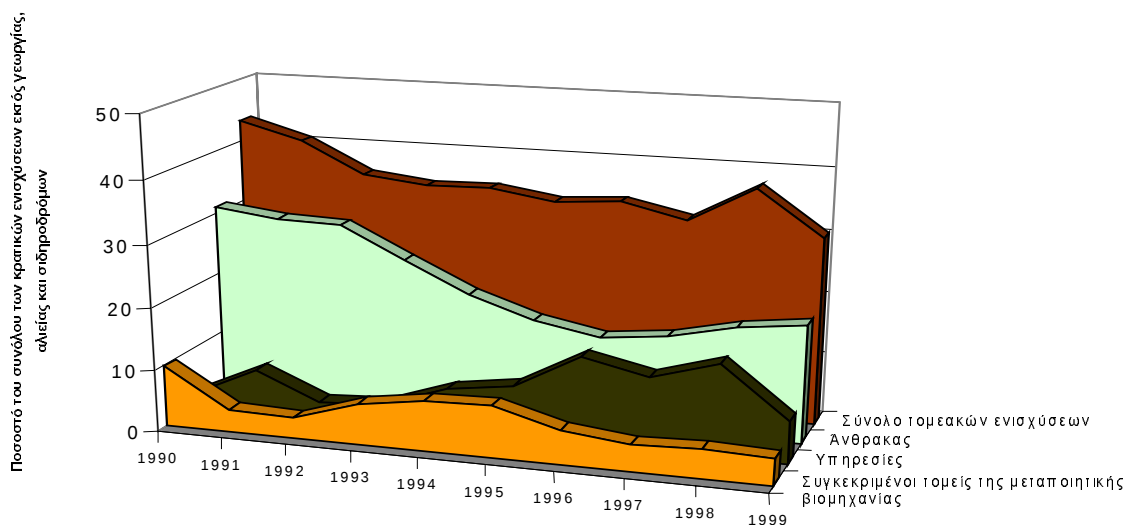
Πληροφόρηση για το μέγιστο επιτρεπόμενο βαθμό κρατικής ενίσχυσης σε κάθε Κράτος Μέλος το 1999 χορηγείται στην κάτωθι ψηφιακή διεύθυνση :

http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/regional/

6.3. Κρατικές ενισχύσεις για συγκεκριμένους τομείς

Οι ενισχύσεις για τη στήριξη συγκεκριμένων τομέων είναι πιθανό να νοθεύουν τον ανταγωνισμό σε βαθμό μεγαλύτερο από τις ενισχύσεις που κατευθύνονται προς τους οριζόντιους στόχους στους οποίους αναφερόταν η παράγραφος 6.1. Οι ενισχύσεις για τον άνθρακα και ορισμένους μεταποιητικούς τομείς έχουν κυρίως ως στόχο είτε τις φθίνουσες βιομηχανίες, ώστε να περιορίσουν τις κοινωνικές επιπτώσεις των διαρθρωτικών αλλαγών που πραγματοποιούνται στις βιομηχανίες αυτές, είτε τον αθέμιτο ανταγωνισμό στο επίπεδο των τιμών στην παγκόσμια αγορά της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας. Αντίθετα, οι ενισχύσεις προς συγκεκριμένους τομείς των υπηρεσιών, ευνοούν τους τομείς δραστηριότητας των οποίων αυξάνεται η σημασία, όπως ο τουρισμός ή, τομείς που ελευθερώθηκαν πρόσφατα όπως οι εναέριες μεταφορές και οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Στο διάγραμμα 14 απεικονίζεται το σχετικό επίπεδο των κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στους τομείς αυτούς σε σχέση με τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στον άνθρακα και το βιομηχανικό τομέα.

Διάγραμμα 14: Κρατικές ενισχύσεις για συγκεκριμένους τομείς, εκτός της γεωργίας, της αλιείας και των σιδηροδρόμων, σε ποσοστό του ετήσιου συνόλου των κρατικών ενισχύσεων, 1990-1999

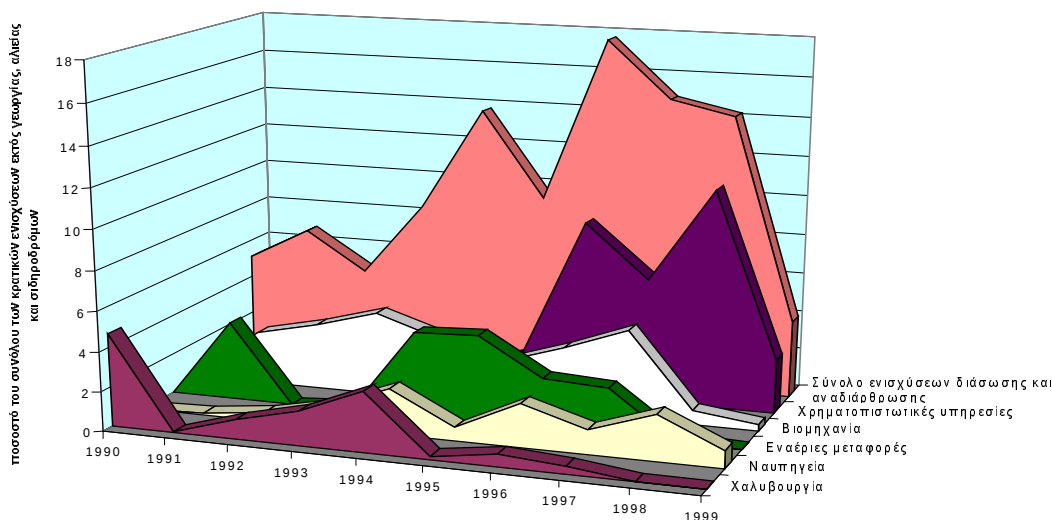
Στις βιομηχανίες περιλαμβάνεται η χαλυβουργία, τα ναυπηγεία και άλλοι μεταποιητικοί τομείς. Στις υπηρεσίες περιλαμβάνονται τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ο πολιτισμός, ο τουρισμός, ο χρηματοπιστωτικός τομέας και ο τομέας των εναέριων μεταφορών.

6.4. Κρατικές ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης

Τα διαγράμματα των προηγούμενων παραγράφων για τις οριζόντιες και τις περιφερειακές ενισχύσεις αντικατοπτρίζουν τις διαφορές μεταξύ των πολιτικών των κρατών μελών ανάλογα με τους μακροπρόθεσμους πολιτικούς στόχους. Μία πληρέστερη εικόνα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και τις άλλες ανάγκες των κρατών μελών οι οποίες συχνά εντοπίζονται στη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων. Το σύνολο των ενισχύσεων διάσωσης και αναδιάρθρωσης χορηγείται ad-hoc.

Ωστόσο, αυτή η κατηγορία ενισχύσεων είναι πιο πιθανό να νοθεύσει τον ανταγωνισμό από τις ενισχύσεις που κατευθύνονται στους προαναφερθέντες οριζόντιους στόχους. Συνεπώς, οι ενισχύσεις ad-hoc δεν πρέπει να χορηγούνται στο πλαίσιο μακροπρόθεσμων πολιτικών για τις κρατικές ενισχύσεις, αλλά περισσότερο για την αντιμετώπιση προσωρινών και μειούμενων αναγκών.

Διάγραμμα 15: Ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης σε διάφορους τομείς ως ποσοστό του συνόλου των κρατικών ενισχύσεων εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων, 1990-1999

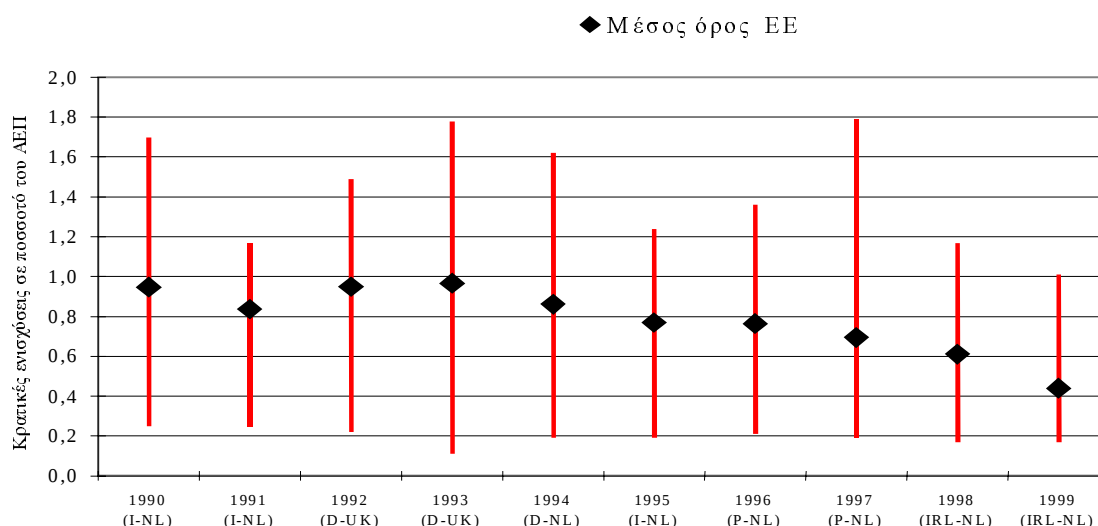
Στο διάγραμμα 15 απεικονίζονται οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση για διάσωση και αναδιάρθρωση επιχειρήσεων σε διάφορους τομείς από το 1990 ως το 1999. Το διάγραμμα αντικατοπτρίζει τους διάφορους κύκλους αναδιάρθρωσης που παρατηρήθηκαν την τελευταία δεκαετία στην Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες σε οικονομικούς τομείς όπου η ανάγκη να πραγματοποιηθεί η αναδιάρθρωση ήταν εντονότερη.

7. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

7.1. Μείωση της απόκλισης των κρατικών ενισχύσεων μεταξύ των κρατών μελών

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης τα κράτη μέλη κλήθηκαν να μειώσουν τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούν σε σχέση με το ΑΕΠ ως το 2003. Το γεγονός αυτό θα πρέπει να ενταχθεί στο πλαίσιο της ευθυγράμμισης των οικονομικών πολιτικών στην εσωτερική αγορά. Στο διάγραμμα 16 στη συνέχεια, απεικονίζεται η μείωση του ετήσιου επιπέδου των κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν την τελευταία δεκαετία, εκφρασμένων σε ποσοστό του ΑΕΠ, για τη μεταποιητική βιομηχανία, τον άνθρακα και τον τομέα των υπηρεσιών. Φαίνονται επίσης και σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών ως προς τις ενισχύσεις που χορηγούν, δηλαδή η απόκλιση μεταξύ του υψηλότερου και του χαμηλότερου επιπέδου των ενισχύσεων σε σχέση με το ΑΕΠ.

Διάγραμμα 16: Διασπορά του συνόλου των ενισχύσεων, εκτός των ενισχύσεων για τη γεωργία, την αλιεία και τους σιδηροδρόμους, σε ποσοστό του ΑΕΠ στην ΕΕ (1990-1999)

Το 1990 και το 1991, η Ιταλία χορήγησε το υψηλότερο ποσό ενισχύσεων, σε ποσοστό του ΑΕΠ, και οι Κάτω Χώρες το χαμηλότερο. Από το 1992 ως το 1994, η Γερμανία χορήγησε, κυρίως στα νέα Länder, σχετικά υψηλές ενισχύσεις σε ποσοστό του ΑΕΠ, ενώ στο Ηνωμένο Βασίλειο και τις Κάτω Χώρες, οι κρατικές ενισχύσεις παρέμειναν στο χαμηλότερο επίπεδο για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Από το 1994, το χαμηλότερο επίπεδο των κρατικών ενισχύσεων σε ποσοστό ΑΕΠ στην Ένωση παρατηρείται στις Κάτω Χώρες.

7.2. Κρατικές ενισχύσεις και συντονισμός των οικονομικών πολιτικών

Ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων στην ΕΕ αφορά κυρίως τη νόθευση του ανταγωνισμού που προκαλούν οι κρατικές ενισχύσεις οι οποίες επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Ωστόσο, υπάρχουν και πρόσθετοι λόγοι για τον έλεγχο και τη συγκράτηση των κρατικών ενισχύσεων, οι οποίοι αναφέρονται στην αποτελεσματικότητα των αγορών προϊόντων των κρατών μελών και τη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ).

Αποτελεσματικές αγορές προϊόντων και Γενικοί Προσανατολισμοί των Οικονομικών Πολιτικών

Οι κρατικές ενισχύσεις νοθεύουν τον ανταγωνισμό και, ανεξάρτητα με το αν έχουν επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, μπορούν να είναι επιζήμιες για την αποτελεσματική κυκλοφορία των πόρων στην ευρωπαϊκή οικονομία. Ειδικότερα, μεταβάλλουν τα οικονομικά κίνητρα και έτσι μπορούν να οδηγήσουν σε αναποτελεσματική διάθεση ιδιωτικών πόρων που σπανίζουν προς βιομηχανίες οι οποίες επωφελούνται από ενισχύσεις αντί για άλλες. Οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν επίσης να ενθαρρύνουν συμπεριφορά ή "παγίδευση" των κυβερνήσεων από βιομηχανίες, καθώς και να προκαλέσουν κινδύνους στην περίπτωση βιομηχανιών που πτωχεύουν. Όπως και άλλες δημόσιες δαπάνες, η χρηματοδότηση των κρατικών ενισχύσεων θέτει επίσης το θέμα του οριακού κόστους των δημόσιων πόρων, δηλαδή την απώλεια αποτελεσματικότητας λόγω της φορολογίας.

Οι επιπτώσεις των κρατικών ενισχύσεων σε ό,τι αφορά την αναποτελεσματική λειτουργία των αγορών προϊόντων συνεπάγονται ότι ο έλεγχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις πρέπει να συμπληρώνεται από μία προσπάθεια αυτοπειθαρχίας από την πλευρά των ιδίων των κρατών μελών. Ενόψει των διασυννοριακών επιπτώσεων των κρατικών ενισχύσεων, η αυτοπειθαρχία αυτή θα είναι αυστηρότερη και πιο αποδεκτή πολιτικά αν οι προσπάθειες των κρατών μελών είναι συντονισμένες. Για το σκοπό αυτό, από το 1999 οι Γενικοί Προσανατολισμοί των Οικονομικών Πολιτικών (ΓΠΟΠ) περιλαμβάνουν και συστάσεις για τις κρατικές ενισχύσεις.

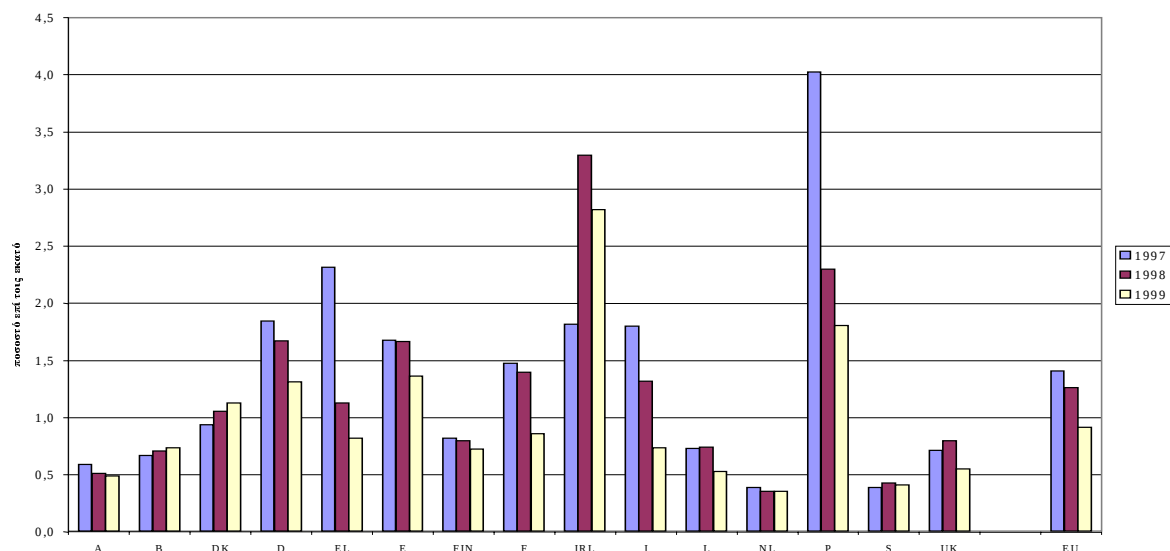
Οι ΓΠΟΠ βρίσκονται στο επίκεντρο της διαδικασίας πολυμερούς παρακολούθησης των οικονομικών πολιτικών στην ΕΕ, και δίνουν ιδιαίτερη ώθηση στα κράτη μέλη σε ό,τι αφορά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Δίνεται ιδιαίτερη σημασία στη μείωση των κρατικών ενισχύσεων μετά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Cardiff του 1998, που επισήμανε την ανάγκη να προωθηθεί ο ανταγωνισμός και να μειωθούν οι νοθεύσεις στις αγορές προϊόντων. Οι συστάσεις της Επιτροπής για τους ΓΠΟΠ του 2001 συνεχίζουν να δίνουν υψηλή προτεραιότητα στη συγκράτηση των κρατικών ενισχύσεων, και τα κράτη μέλη καλούνται να "μειώσουν το συνολικό επίπεδο των κρατικών ενισχύσεων σε σχέση με το ΑΕΠ ως το 2003 και να επαναπροσανατολίσουν τις ενισχύσεις μειώνοντας τις ενισχύσεις *ad hoc* και τις τομεακές ενισχύσεις, και αυξάνοντας τη διαφάνεια των πολιτικών για τις κρατικές ενισχύσεις".

Δημοσιονομική πειθαρχία και Οικονομική και Νομισματική Ένωση

Σε δημοσιονομικούς όρους, οι δαπάνες για τις κρατικές ενισχύσεις στην ΕΕ όπως απεικονίζονται στο διάγραμμα 17, δεν είναι πολύ υψηλές: κατά μέσο όρο αντιπροσωπεύουν 1% των δαπανών της γενικής κυβέρνησης το 1999. Ωστόσο, οι κρατικές ενισχύσεις χρησιμοποιούν σπανίζοντες δημοσιονομικούς πόρους που θα μπορούσαν να

χρησιμοποιηθούν για άλλες σημαντικές δραστηριότητες. Από την άποψη των δημοσίων οικονομικών, τίθεται το θέμα του καθορισμού των προτεραιοτήτων, δεδομένων των περιορισμών που επιβάλλονται στον προϋπολογισμό από το πολιτικά αποδεκτό επίπεδο της φορολογίας και του δημοσίου χρέους.

Διάγραμμα 17: Κρατικές ενισχύσεις που χορήγησαν τα κράτη μέλη, εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων, σε ποσοστό των δημοσίων δαπανών από το 1997 ως το 1999

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να ακολουθούν τη δημοσιονομική πειθαρχία προκειμένου να στηρίξουν μία νομισματική πολιτική προσανατολισμένη στη σταθερότητα των τιμών. Με τη δημοσιονομική πειθαρχία αποφεύγονται οι κίνδυνοι επιπτώσεων από ακατάλληλες φορολογικές πολιτικές και παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να διαθέτουν αρκετά περιθώρια κίνησης ώστε μέσω των φορολογικών τους πολιτικών να αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες περιπτώσεις για κάθε χώρα. Πιο πρόσφατα, τα υγιή δημόσια οικονομικά συνδυάστηκαν επίσης με την αναγκαιότητα προετοιμασίας έναντι των δημοσιονομικών επιπτώσεων από τη γήρανση των πληθυσμών.

Το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης καθορίζει τις βασικές αρχές για τη φορολογική πολιτική στο πλαίσιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ONE). Προβλέπει μια συνολική διαδικασία παρακολούθησης και συντονισμού προκειμένου να διασφαλιστούν βιώσιμα δημόσια οικονομικά και δημοσιονομική πειθαρχία κατά τη διάρκεια του τρίτου σταδίου της ONE.

Συνεπώς, η χορήγηση κρατικών ενισχύσεων γίνεται στο πλαίσιο σχετικά αυστηρών δημοσιονομικών ορίων, μηχανισμών αυστηρής εποπτείας και αυξημένης προσοχής για την ποιότητα των δημόσιων οικονομικών. Οι περιορισμοί αυτοί συμβάλλουν στην αύξηση του κόστους των δημοσίων πόρων, δεδομένου ότι στο πλαίσιο των υπαρχόντων περιορισμών για τις δαπάνες, οι κρατικές ενισχύσεις "ανταγωνίζονται" πιο έντονα με άλλες πιθανές χρήσεις των κυβερνητικών πόρων. Τα κράτη μέλη, αντιμετωπίζουν συνεπώς ένα ακόμη ισχυρότερο κίνητρο για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούν.

Από το 1997 ως το 1999, παρατηρείται αύξηση των κρατικών ενισχύσεων σε ποσοστό των δημοσίων δαπανών στο Βέλγιο, τη Δανία, την Ιρλανδία και τη Σουηδία.

7.3. Κρατικές ενισχύσεις και διαρθρωτικές αλλαγές

Σε ένα εξελισσόμενο περιβάλλον, η ανταγωνιστικότητα των εταιρειών, των βιομηχανιών και των εθνών εξαρτάται από την ικανότητά τους να αντιδρούν ταχύτατα σε νέες ευκαιρίες και προκλήσεις: η προσαρμογή, όπως υλοποιείται με τις διαρθρωτικές αλλαγές, αποτελεί εκδήλωση ανταγωνισμού. Οι διαδικασίες εθνικής ή περιφερειακής ειδίκευσης, συγκέντρωσης της βιομηχανίας σε ορισμένες τοποθεσίες και μεταβολής των τομεακών μεριδίων στην οικονομία υπακούουν, φυσικά, στις αποφάσεις των μεμονωμένων εταιρειών και επενδυτών. Η ταχύτητα των αλλαγών εξαρτάται κυρίως από τις οικονομικές δυνάμεις όπως οι μεταβαλλόμενοι συντελεστές τιμών, τα τεχνολογικά σοκ και οι μεταβαλλόμενες προτιμήσεις των καταναλωτών. Οι ανοιχτές και ανταγωνιστικές αγορές καθώς και η παράδοση ενεργητικής επιχειρηματικότητας διευκολύνουν την αλλαγή.

Η ταχύτητα των διαρθρωτικών αλλαγών συσχετίζεται θετικά με την αύξηση της παραγωγής (ΑΕΠ) και της παραγωγικότητας. Σε σύγκριση με τις ΗΠΑ, η Ευρώπη τείνει να είναι βραδύτερη ως προς την προσαρμογή της οικονομίας της.

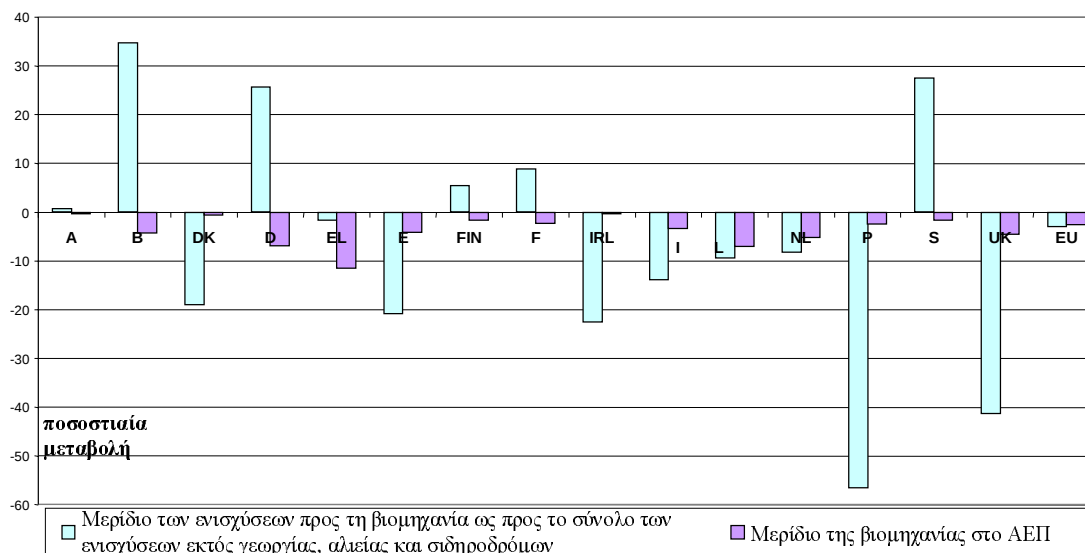
Καταρχάς, οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν να συνεισφέρουν στις διαρθρωτικές αλλαγές επιταχύνοντας, για παράδειγμα, την προσαρμογή του εργατικού δυναμικού ή τη μεταφορά τεχνολογίας. Ένας από τους στόχους του Πίνακα των αποτελεσμάτων των κρατικών ενισχύσεων είναι και να εκτιμίσει το βαθμό συνεισφοράς της κρατικής ενίσχυσης στη διευκόλυνση της πραγματοποίησης της διαρθρωτικής αλλαγής.

Ακόμη και αν πληρούν τους άμεσους στόχους τους στο πλαίσιο μιας περιοχής ή μιας χώρας, οι κρατικές ενισχύσεις δημιουργούν προβλήματα σε ό,τι αφορά τη συνοχή. Πράγματι, μπορούν να συμβάλουν στην επιβράδυνση της οικονομικής σύγκλισης, δεδομένου ότι οι "πρωτοπόροι" κινητοποιούν περισσότερους δημόσιους πόρους για ενισχύσεις σε σχέση με αυτούς που προσπαθούν να καλύψουν την καθυστέρησή τους.

Στο επίπεδο των επιχειρήσεων, τα στοιχεία δεν επιτρέπουν να απαντήσουμε σε ερωτήματα όπως σε ποιο βαθμό έχουν επιτύχει οι δικαιούχοι των κρατικών ενισχύσεων αναδιάρθρωσης, πόσες θέσεις εργασίας έχουν διατηρηθεί και ποιο είναι το συνολικό κόστος αυτών των εγχειρημάτων. Λαμβανομένων υπόψη αυτών των δυσκολιών, οι κρατικές ενισχύσεις αναδιάρθρωσης πρέπει να παρακολουθούνται στενά.

Στο διάγραμμα 18 στη συνέχεια απεικονίζεται η εξέλιξη της συμβολής της βιομηχανίας στο συνολικό ΑΕΠ καθώς επίσης και η εξέλιξη του συνολικού ύψους των ενισχύσεων εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων, για τα έτη 1990 ως 1999. Το διάγραμμα αυτό δεν απεικονίζει κανένα συσχετισμό μεταξύ Κρατικής Ενίσχυσης και διαρθρωτικής αλλαγής.

Διάγραμμα 18: Σχέση μεταξύ της διακύμανσης σε ποσοστό της συμβολής της βιομηχανίας στο συνολικό εθνικό ΑΕΠ και σχέση του μεριδίου των ενισχύσεων για τη βιομηχανία έναντι των συνολικών ενισχύσεων, εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων, από το 1990 ως το 1999

* Τα στοιχεία για την Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία καλύπτουν μόνο την περίοδο από το 1995 ως το 1999.

Σε όλα τα κράτη μέλη, η συμβολή του βιομηχανικού τομέα στο εθνικό ΑΕΠ μειώθηκε κατά την εξεταζόμενη περίοδο, αλλά σε έξι από αυτά, την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Γερμανία, τη Φινλανδία, τη Γαλλία και τη Σουηδία, το σχετικό μερίδιο των ενισχύσεων για τη βιομηχανία ως προς το σύνολο των ενισχύσεων, εκτός της γεωργίας, της αλιείας και των σιδηροδρόμων αυξήθηκε.

7.4. Πολιτική κρατικών ενισχύσεων στην εσωτερική αγορά

Οι κρατικές ενισχύσεις αποτελούν ένα σημαντικό εργαλείο στην υπηρεσία της πολιτικής των αρχών, η χρήση του οποίου μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στους όρους του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, αλλά δεν είναι το μοναδικό. Και άλλα νομοθετικά, κανονιστικά και πολιτικά μέσα που διαθέτουν οι αρχές μπορούν να έχουν επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά.

Μία συνολική εκτίμηση των όρων του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά θα πρέπει να λαμβάνει επίσης υπόψη το βαθμό, τη φύση και την εξέλιξη των δημοσίων παρεμβάσεων και σε άλλα επίπεδα. Τα θετικά αποτελέσματα από τη σταδιακή μείωση των δαπανών για τις κρατικές ενισχύσεις μπορούν να εξανεμιστούν αν οι αρχές αναλάβουν άλλες πολιτικές με στόχο, για παράδειγμα, την αντικατάσταση των προστατευτικών επιδοτήσεων με μη δασμολογικά εμπόδια ή με τη χαλάρωση της εφαρμογής των οδηγιών για την εσωτερική αγορά. Αφετέρου, τα θετικά αποτελέσματα από τη μείωση των δαπανών για κρατικές ενισχύσεις θα ενισχυθούν στο πλαίσιο ολοένα και πιο ανοικτών, διαφανών και ανταγωνιστικών αγορών.

Είναι δύσκολο να δοθεί μια εικόνα όλων των πιθανών νομοθετικών, κανονιστικών και πολιτικών δυνατοτήτων που διαθέτουν οι αρχές. Στον πίνακα 3 απεικονίζεται η κρατική βοήθεια καθώς και δύο δείκτες αναφορικά με το άνοιγμα της αγοράς, που συνδέονται αντίστοιχα με το εμπόριο και τις άμεσες ξένες επενδύσεις. Δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από τις δημόσιες παρεμβάσεις, αλλά η αυξημένη έκθεση στον εξωτερικό ανταγωνισμό συμβάλλει ιδιαίτερα θετικά στη βελτίωση του ανταγωνισμού.

Ο πίνακας απεικονίζει τη θετική συνολική εξέλιξη των όρων του ανταγωνισμού. Στις περισσότερες χώρες, η μείωση των κρατικών ενισχύσεων συνοδεύεται από διαρκώς αυξανόμενες ανοικτές αγορές.

Πίνακας 3 Δείκτες των δημοσίων παρεμβάσεων που επηρεάζουν τον ανταγωνισμό και δείκτες ανοίγματος.

	Κρατική Ενίσχυση σε ποσοστό του ΑΕΠ		Άνοιγμα Εμπορίου Εξαγωγές συν Εισαγωγές σε ποσοστό του ΑΕΠ		Άμεσες Ξένες Επενδύσεις σε ποσοστό του ΑΕΠ	
	1999		1999		1999	
A	0,27	(5 +)	44,09	(6 +)	1,1	(11 +)
B	0,37	(8 -)	100,89	(1 +)	12,3	(2 +)
D K	0,63	(12 -)	37,01	(8 -)	1,5	(10 +)
D	0,64	(13 +)	28,67	(12 +)	2,2	(7 +)
H	0,37	(7 +)	20,44	(15 +)	0,9	(12 -)
E	0,55	(11 +)	30,95	(10 +)	0,9	(13 -)
FIN	0,38	(9 +)	35,41	(9 +)	2,0	(8 +)
F	0,46	(10 +)	29,35	(11 +)	1,5	(9 +)
IR L	1,01	(15 +)	84,57	(3 +)	8,4	(5 +)
IR L	0,36	(6 +)	23,21	(14 +)	0,6	(14 +)
L	0,23	(3 +)	100,89	(1 +)	12,3	(2 +)
N L	0,17	(1 +)	75,42	(4 -)	6,5	(6 +)
P	0,82	(14 +)	48,02	(5 +)	0,3	(15 -)
S	0,25	(4 +)	40,46	(7 +)	21,1	(1 +)
UK	0,22	(2 +)	24,07	(13 -)	9,4	(4 +)
EU	0,44	+	34	(+)	4,0	(+)

Κρατική Βοήθεια εξαιρουμένης της γεωργίας, αλιείας και των σιδηροδρόμων σε ποσοστό του ΑΕΠ.

Οι αριθμοί εντός παρενθέσεων αναφέρουν την κατάταξη κάθε κράτους μέλους μεταξύ των 15. Η ένδειξη + (-) αντικατοπτρίζει θετική (αρνητική) εξέλιξη του δείκτη. Έτσι, η ένδειξη + δίπλα στον αριθμό των παραβάσεων σημαίνει μείωση αυτού του αριθμού. Ωστόσο, η ένδειξη + όταν αναφέρεται στη δημοσίευση δημόσιων διαγωνισμών αναφέρει αύξηση της αξίας των δημόσιων διαγωνισμών σε ποσοστό του ΑΕΠ.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τα στοιχεία αναφέρονται στην εφαρμογή αποφάσεων της Επιτροπής και όχι σε υποθέσεις υπό εξέταση, οι οποίες μετά την ολοκλήρωσή τους μπορούν να επηρεάσουν τα στοιχεία αυτά. Οι δαπάνες για κρατικές ενισχύσεις εντάσσονται στο έτος κατά το οποίο πραγματοποιήθηκαν. Σε περίπτωση πολυετών δαπανών, η συνολική δαπάνη αναφέρεται σε κάθε έτος κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε.

Διάγραμμα 1

Πηγή: Βάση της ΓΔ Ανταγωνισμού για τις δαπάνες σχετικά με κρατικές ενισχύσεις στα κράτη μέλη. ΑΕΠ στις τιμές αγοράς από τη βάση Newcronos της Eurostat.

Παρατηρήσεις Όλα τα στοιχεία είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998.

Στοιχεία:

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Σύνολο κρατικών ενισχύσεων	100.555	95.479	101.321	109.466	105.085	105.066	103.757	98.133	91.863	79.660
Γεωργία και Αλιεία	14.156	14.988	14.709	13.839	13.163	15.467	15.489	15.488	13.328	13.972
Σιδηρόδρομοι	31.342	30.291	30.248	33.981	34.984	35.752	33.868	31.333	32.018	31.263
Βιομηχ., Άνθρακας και Υπηρεσίες	55.057	50.200	56.364	61.646	56.937	53.847	54.399	51.313	46.517	34.424

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
ΑΕΠ	5,815,768	6,004,973	5,939,115	6,375,439	6,613,255	6,990,420	7,121,262	7,383,993	7,610,830	7,817,449

Διάγραμμα 2

Πηγή: Βάση της ΓΔ Ανταγωνισμού για τις δαπάνες σχετικά με κρατικές ενισχύσεις στα κράτη μέλη. ΑΕΠ στις τιμές αγοράς από τη βάση Newcronos της Eurostat.

Παρατηρήσεις Όλα τα στοιχεία είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998.

Στοιχεία:**Συνολικές κρατικές ενισχύσεις**

		1997	1998	1999		1997	1998	1999
A	Σύνολο κρατικών ενισχύσεων	2.304	2.175	2.061	IRL	722	1.133	1.339
	Γεωργία και Αλιεία	1.077	996	905		93	92	354
	Σιδηρόδρομοι	649	657	646		142	137	131
	Βιομηχ., Άνθρακας και Υπηρεσίες	578	522	511		488	904	854
B	Σύνολο κρατικών ενισχύσεων	3.122	3.117	3.217	I	16.580	13.700	10.537
	Γεωργία και Αλιεία	259	217	278		1.752	1.706	1.675
	Σιδηρόδρομοι	2.110	2.093	2.085		5.169	5.035	4.962
	Βιομηχ., Άνθρακας και Υπηρεσίες	752	807	854		9.659	6.959	3.900
DK	Σύνολο κρατικών ενισχύσεων	1.531	1.536	1.975	L	162	245	246
	Γεωργία και Αλιεία	261	236	248		35	30	29
	Σιδηρόδρομοι	445	362	735		77	163	177
	Βιομηχ., Άνθρακας και Υπηρεσίες	825	938	992		49	52	40
D	Σύνολο κρατικών ενισχύσεων	29.089	27.503	23.555	NL	2.935	3.054	3.489
	Γεωργία και Αλιεία	1.839	1.612	1.598		1.531	864	1.121
	Σιδηρόδρομοι	10.139	10.262	9.520		772	1.599	1.764
	Βιομηχ., Άνθρακας και Υπηρεσίες	17.112	15.629	12.436		632	592	604
H	Σύνολο κρατικών ενισχύσεων	1.608	1.210	1.096	P	2.054	1.331	1.219
	Γεωργία και Αλιεία	181	187	165		318	305	287
	Σιδηρόδρομοι	337	478	515		21	20	96
	Βιομηχ., Άνθρακας και Υπηρεσίες	1.090	544	416		1.716	1.006	836
E	Σύνολο κρατικών ενισχύσεων	6.307	6.219	5.734	S	1.739	1.899	1.739
	Γεωργία και Αλιεία	1.172	1.151	1.367		321	344	363
	Σιδηρόδρομοι	1.577	1.424	1.349		905	996	818
	Βιομηχ., Άνθρακας και Υπηρεσίες	3.557	3.644	3.017		512	559	559
FIN	Σύνολο κρατικών ενισχύσεων	2.074	2.060	1.848	UK	8.291	8.121	6.294
	Γεωργία και Αλιεία	1.521	1.530	1.358		1.758	1.265	1.123
	Σιδηρόδρομοι	44	41	39		2.867	2.755	2.361
	Βιομηχ., Άνθρακας και Υπηρεσίες	509	489	451		3.665	4.101	2.810
F	Σύνολο κρατικών ενισχύσεων	19.617	18.559	15.311	EU	98.133	91.863	79.660
	Γεωργία και Αλιεία	3.369	2.793	3.102		15.488	13.328	13.972
	Σιδηρόδρομοι	6.079	5.996	6.065		31.333	32.018	31.263
	Βιομηχ., Άνθρακας και Υπηρεσίες	10.168	9.770	6.144		51.313	46.517	34.424

Στοιχεία για το ΑΕΠ

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
A						177.523	181.040	183.183	188.452	192.378
B	188.426	192.453	195.883	196.851	202.617	208.403	210.453	217.870	223.749	229.432
DK	125.717	126.725	121.164	125.907	133.841	143.129	146.738	151.336	155.190	157.790
DK	1.514.586	1.700.379	1.728.733	1.731.349	1.776.767	1.843.146	1.857.238	1.883.194	1.921.864	1.951.751
EL	90.998	92.784	87.963	94.128	95.189	99.337	101.680	105.249	108.464	112.108
E	435.363	444.973	437.911	444.705	465.343	471.469	482.968	501.967	523.647	544.715
FIN						99.078	103.053	109.539	115.532	120.177
F	1.136.071	1.148.171	1.132.968	1.145.880	1.173.978	1.217.693	1.231.090	1.254.607	1.293.104	1.330.890
IRL	45.073	46.006	45.407	49.893	53.954	59.519	64.098	70.979	77.052	84.627
I	949.534	961.205	938.191	959.746	980.375	1.017.939	1.029.099	1.047.752	1.063.825	1.078.948
L	11.611	12.150	12.456	13.096	14.125	14.141	14.549	15.606	16.389	17.618
NL	273.336	279.615	274.009	285.740	293.774	315.784	325.377	337.875	351.620	365.215
P	77.999	79.772	80.732	82.839	84.535	89.082	92.260	95.693	99.004	101.879
S						199.773	201.925	205.933	212.003	220.023
UK	1.054.774	1.031.437	1.021.678	1.058.651	1.103.984	1.155.568	1.185.038	1.226.739	1.259.035	1.286.225
EU	5.815.768	6.004.973	5.939.115	6.375.439	6.613.255	6.990.420	7.121.262	7.383.993	7.610.830	7.817.449

Διάγραμμα 3

Πηγή: Βάση της ΓΔ Ανταγωνισμού για τις δαπάνες σχετικά με κρατικές ενισχύσεις στα κράτη μέλη.

Παρατηρήσεις: Όλα τα στοιχεία είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998.

Στοιχεία: Βλέπε διάγραμμα 1

Διάγραμμα 4

Πηγή: Βάση της ΓΔ Ανταγωνισμού για τις δαπάνες σχετικά με κρατικές ενισχύσεις στα κράτη μέλη.

Παρατηρήσεις: Όλα τα στοιχεία είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998.

Στοιχεία:

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Οριζόντιοι στόχοι	12.488	11.773	13.284	11.132	10.358	11.016	13.319	12.161	12.483	12.675
Άλλοι συγκεκριμένοι τομείς	24.071	21.449	21.575	23.707	21.534	19.078	20.229	18.527	17.708	10.484
Περιφερειακές ενισχύσεις	18.498	16.978	21.505	26.807	25.045	23.753	20.852	20.625	16.326	11.265
Σύνολο εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων	55.057	50.200	56.364	61.646	56.937	53.847	54.399	51.313	46.517	34.424

Διάγραμμα 5

Πηγή: Βάση της ΓΔ Ανταγωνισμού για τις δαπάνες σχετικά με κρατικές ενισχύσεις στα κράτη μέλη.

Παρατηρήσεις: Όλα τα στοιχεία είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998.

Στοιχεία:

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Έρευνα και Ανάπτυξη	2.889	3.187	3.636	3.248	3.496	3.672	4.152	4.068	3.750	3.897
Περιβάλλον και εξοικονόμηση ενέργειας	768	1.019	1.345	1.038	1.184	1.343	1.222	1.226	1.363	1.418
MME	3.070	3.239	3.471	3.112	3.057	3.312	3.718	3.495	3.111	2.926
Άλλοι στόχοι	5.358	3.887	4.232	3.152	1.830	1.080	899	744	1.156	983
Εκπαίδευση και Κατάρτιση	403	441	599	582	791	1.609	3.329	2.629	3.102	3.452
Σύνολο	12.488	11.773	13.284	11.132	10.358	11.016	13.319	12.161	12.483	12.675

Μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τα διαγράμματα 6 ως 11:

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται είναι η ακόλουθη: έχουν εξεταστεί οι υποθέσεις και οι αποφάσεις για όλους τους τομείς εκτός της γεωργίας, της αλιείας και του άνθρακα. Όλες οι τελικές αποφάσεις, κατά την έννοια του κανονισμού διαδικασίας 659/99 του Συμβουλίου (ΕΕ 83/1 της 27.03.1999), έχουν ληφθεί μη υπολογιζομένων των "κατάλληλων μέτρων", των περιπτώσεων "παραπομπής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ή το Συμβούλιο", των "γλωσσικών αναθεωρήσεων" και των "διορθωτικών προηγούμενων αποφάσεων". Προκειμένου να εξομαλυνθούν οι ιδιαιτερότητες κατά τον υπολογισμό των ποσοστών μικρών δειγμάτων επελέγη μία τριετής περίοδος για τα κράτη μέλη.

Πηγή: Ετήσιες εκθέσεις ανταγωνισμού 1997, 1998 και 1999.

Δείκτης μη κοινοποιηθείσων προς κοινοποιηθείσες υποθέσεις:

Τύπος: (Μη κοινοποιηθείσες υποθέσεις / όλες οι καταγραφείσες υποθέσεις με την εξαίρεση των εκκρεμουσών) * 100 = X%

Δείκτης έναρξης επίσημης διαδικασίας έρευνας προς εγκρίσεις χωρίς έναρξη της επίσημης διαδικασίας έρευνας:

Έχουν ληφθεί υπόψη για το δείκτη των ερευνών μόνο οι τελικές αποφάσεις με τις οποίες έκλεισαν οι υποθέσεις κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Η καταγραφή της υπόθεσης ή η απόφαση για το άνοιγμα της διαδικασίας για μια καταγεγραμμένη υπόθεση μπορεί να έχει συμβεί εκτός της εξεταζόμενης περιόδου.

Για το Λουξεμβούργο πρέπει να σημειωθεί ότι η Επιτροπή έχει λάβει μόνο τρεις τελικές αποφάσεις για το κλείσιμο επίσημης διαδικασίας.

Τύπος: (θετικό κλείσιμο διαδικασίας + αρνητικό κλείσιμο διαδικασίας + υπό αίρεση κλείσιμο διαδικασίας) / (κλείσιμο όλων των διαδικασιών + έγκριση χωρίς άνοιγμα διαδικασίας) 100 = X%

Οι τελικές αποφάσεις για το κλείσιμο επίσημης διαδικασίας μετά από απόσυρση των κρατών μελών δεν έχουν ληφθεί υπόψη για το δείκτη αυτό.

Δείκτης αρνητικών αποφάσεων προς θετικές αποφάσεις:

Στην περίπτωση του Λουξεμβούργου η Επιτροπή έλαβε μόνο τρεις τελικές αποφάσεις για μέτρα ενίσχυσης.

Τύπος: (αρνητικό κλείσιμο διαδικασίας) / (κλείσιμο όλων των διαδικασιών + έγκριση χωρίς άνοιγμα διαδικασίας) 100 = X %

Οι τελικές αποφάσεις για το κλείσιμο επίσημης διαδικασίας μετά από απόσυρση των κρατών μελών δεν έχουν ληφθεί υπόψη για το δείκτη αυτό.

Διάγραμμα 6

Πηγή:

XXVIIη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1997
XXVIIIη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1998
XXIXη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1999

Παρατηρήσεις:

Τα στοιχεία του 1999 διαφέρουν από αυτά που δημοσιεύτηκαν στην Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1999 γιατί 5 κοινοποιηθείσες υποθέσεις που καταγράφηκαν το 1999 διαχωρίστηκαν σε 9 υποθέσεις και 1 μη κοινοποιηθείσα υπόθεση (NN) που καταγράφηκε το 1999 διαχωρίστηκε στη συνέχεια, έτσι ώστε δημιουργήθηκε 1 επιπλέον υπόθεση NN.

Τα στοιχεία για τις εκκρεμούσες υποθέσεις παρατίθενται μόνο ενδεικτικά και δεν λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο του παρόντος διαγράμματος.

Στοιχεία:

	N (κοινοποιηθείσες υποθέσεις)	NN (μη κοινοποιηθείσες υποθέσεις)	E (εκκρεμούσες υποθέσεις)	ΣΥΝΟΛΟ	NN σε % του συνόλου
1997	541	152	2	695	21,9
1998	378	107	5	490	21,8
1999	504	106	6	616	17,2

Διάγραμμα 7

Πηγή:

XXVIIη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1997
XXVIIIη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1998
XXIXη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1999

Η κατανομή ανά κράτος μέλος προέρχεται από το μητρώο κοινοποιήσεων της Επιτροπής.

Παρατηρήσεις:

Τα στοιχεία του 1999 διαφέρουν από αυτά που δημοσιεύτηκαν στην Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1999 γιατί 5 κοινοποιηθείσες υποθέσεις που καταγράφηκαν το 1999 διαχωρίστηκαν σε 9 υποθέσεις και 1 μη κοινοποιηθείσα υπόθεση (NN) που καταγράφηκε το 1999 διαχωρίστηκε στη συνέχεια, έτσι ώστε δημιουργήθηκε 1 επιπλέον υπόθεση NN.

Τα στοιχεία για τις εκκρεμούσες υποθέσεις παρατίθενται μόνο ενδεικτικά και δεν λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο του παρόντος διαγράμματος.

Στοιχεία:

		N (κοινοποιηθείσες υποθέσεις)	NN (μη κοινοποιηθείσες υποθέσεις)	E (εκκρεμούσες υποθέσεις)	NN σε % του συνόλου
A U	1997	27	6	0	18,2
	1998	13	2	0	0,0
	1999	34	1	1	2,8
	Μέσος όρος	25	3	0	10,7
B	1997	27	3	0	10,0
	1998	22	2	1	0,0
	1999	22	6	2	20,0
	Μέσος όρος	24	4	1	12,9
D K	1997	20	1	0	4,8
	1998	9	4	0	30,8
	1999	14	0	0	0,0
	Μέσος όρος	14	2	0	10,4
D	1997	181	75	0	29,3
	1998	94	54	2	36,0
	1999	124	32	0	20,5
	Μέσος όρος	133	54	1	28,6
E L	1997	5	6	0	54,5
	1998	7	2	0	22,2
	1999	5	0	0	0,0
	Μέσος όρος	6	3	0	32,0
E	1997	53	10	1	15,6
	1998	46	8	0	14,8
	1999	89	22	0	19,8
	Μέσος όρος	63	13	0	17,5
F I N	1997	9	0	0	0,0
	1998	11	1	0	8,3
	1999	14	4	0	22,2
	Μέσος όρος	11	2	0	12,8
F	1997	27	6	0	18,2
	1998	25	4	0	13,8
	1999	30	7	0	18,9
	Μέσος όρος	27	6	0	17,2
I R L	1997	4	2	0	33,3
	1998	6	1	2	11,1
	1999	8	1	0	11,1
	Μέσος όρος	6	1	1	16,7
I	1997	91	21	0	18,8
	1998	59	18	0	23,4
	1999	79	20	3	19,6
	Μέσος όρος	76	20	1	20,3
L	1997	6	0	0	0,0
	1998	0	0	0	0,0
	1999	2	0	0	0,0
	Μέσος όρος	3	0	0	0,0
N L	1997	45	4	0	8,2
	1998	31	2	0	6,1
	1999	29	8	0	21,6
	Μέσος όρος	35	5	0	11,8
P	1997	19	3	0	13,6
	1998	22	3	0	12,0
	1999	9	3	0	25,0
	Μέσος όρος	17	3	0	15,3
S	1997	13	2	0	13,3
	1998	11	0	0	0,0
	1999	12	1	0	7,7
	Μέσος όρος	12	1	0	7,7
U K	1997	15	13	1	44,8
	1998	22	6	0	21,4
	1999	33	1	0	2,9
	Μέσος όρος	23	7	0	22,0
E U	1997	541	152	2	21,9
	1998	378	107	5	21,8
	1999	504	106	6	17,2
	Μέσος όρος	474	122	4	20,3

Διάγραμμα 8

- Πηγή:** XXVIIη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1997
XXVIIIη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1998
XXIXη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1999
- Παρατηρήσεις:** Τα ακόλουθα είδη αποφάσεων, όπως ορίζονται στον κανονισμό διαδικασίας 659/99 (ΕΕ L 83/1 της 27.03.1999) δεν έχουν ληφθεί υπόψη στα πλαίσια του παρόντος πίνακα:
- Διαταγές παροχής πληροφοριών
 - Αποφάσεις για την κίνηση διαδικασίας έρευνας
 - Αποφάσεις για το κλείσιμο της διαδικασίας λόγω απόσυρσης της κοινοποίησης
 - Κατάλληλα μέτρα για την τροποποίηση των υφισταμένων μέτρων ενίσχυσης
 - Παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ή το Συμβούλιο.

Στοιχεία:

	Έγκριση χωρίς αντιρρήσεις	Κλείσιμο της διαδικασίας με:			Συνολικός αριθμός αποφάσεων	Αποφάσεις για κλείσιμο σε % του συνόλου	Αρνητικές αποφάσεις σε % του συνόλου
		Θετική απόφαση	Απόφαση υπό αίρεση	Αρνητική απόφαση			
1997	407	19	6	10	442	7,9	2,3
1998	334	17	8	35	394	15,2	8,9
1999	290	30	3	31	354	18,1	8,8

Διάγραμμα 9

- Πηγή:** XXVIIη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1997
XXVIIIη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1998
XXIXη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1999
- Η κατανομή ανά κράτος μέλος προέρχεται από το μητρώο κοινοποιήσεων της Επιτροπής.
- Παρατηρήσεις:** Τα ακόλουθα είδη αποφάσεων, όπως ορίζονται στον κανονισμό διαδικασίας 659/99 (ΕΕ L 83/1 της 27.03.1999) δεν έχουν ληφθεί υπόψη στα πλαίσια του παρόντος πίνακα:
- Διαταγές παροχής πληροφοριών
 - Αποφάσεις για την κίνηση διαδικασίας έρευνας
 - Αποφάσεις για το κλείσιμο της διαδικασίας λόγω απόσυρσης της κοινοποίησης
 - Κατάλληλα μέτρα για την τροποποίηση των υφισταμένων μέτρων ενίσχυσης
 - Παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ή το Συμβούλιο.

Στοιχεία:

		Έγκριση χωρίς αντιρρήσεις	Κλείσιμο της διαδικασίας με:			Αποφάσεις για κλείσιμο σε % του συνόλου	Αρνητικές αποφάσεις σε % του συνόλου
			Θετική απόφαση	Απόφαση υπό αιρεση	Αρνητική απόφαση		
A U	1997	28	0	0	1	3,4	3,4
	1998	18	0	1	3	18,2	13,6
	1999	14	0	0	0	0,0	0,0
	Μέσος όρος	20,0	0,0	0,3	1,3	7,7	6,2
B	1997	12	0	0	0	0,0	0,0
	1998	20	0	0	1	4,8	4,8
	1999	11	1	0	0	8,3	0,0
	Μέσος όρος	14,3	0,3	0,0	0,3	4,4	2,2
D K	1997	18	0	0	1	5,3	5,3
	1998	10	0	0	0	0,0	0,0
	1999	6	0	0	0	0,0	0,0
	Μέσος όρος	11,3	0,0	0,0	0,3	2,9	2,9
D	1997	144	5	2	4	7,1	2,6
	1998	92	8	1	15	20,7	12,9
	1999	62	13	1	14	31,1	15,6
	Μέσος όρος	99,3	8,7	1,3	11,0	17,5	9,1
E L	1997	4	1	0	0	20,0	0,0
	1998	8	1	0	1	20,0	10,0
	1999	5	1	0	2	37,5	25,0
	Μέσος όρος	5,7	1,0	0,0	1,0	26,1	13,0
E	1997	39	4	0	1	11,4	2,3
	1998	29	1	0	5	17,1	14,3
	1999	65	2	0	3	7,1	4,3
	Μέσος όρος	44,3	2,3	0,0	3,0	10,7	6,0
F I N	1997	8	0	0	0	0,0	0,0
	1998	7	0	0	0	0,0	0,0
	1999	7	1	0	0	12,5	0,0
	Μέσος όρος	7,3	0,3	0,0	0,0	4,3	0,0
F	1997	27	2	2	1	15,6	3,1
	1998	17	2	2	2	26,1	8,7
	1999	13	2	0	3	27,8	16,7
	Μέσος όρος	19,0	2,0	1,3	2,0	21,9	8,2
I R L	1997	3	0	0	0	0,0	0,0
	1998	2	0	0	1	33,3	33,3
	1999	11	1	0	0	8,3	0,0
	Μέσος όρος	5,3	0,3	0,0	0,3	11,1	5,6
I	1997	47	5	2	2	16,1	3,6
	1998	49	2	4	5	18,3	8,3
	1999	50	7	1	8	24,2	12,1
	Μέσος όρος	48,7	4,7	2,3	5,0	19,8	8,2
L	1997	1	0	0	0	0,0	0,0
	1998	1	0	0	1	50,0	50,0
	1999	0	0	0	0	0,0	0,0
	Μέσος όρος	0,7	0,0	0,0	0,3	33,3	33,3
N L	1997	33	1	0	0	2,9	0,0
	1998	35	1	0	1	5,4	2,7
	1999	17	1	1	0	10,5	0,0
	Μέσος όρος	28,3	1,0	0,3	0,3	5,6	1,1
P	1997	14	1	0	0	6,7	0,0
	1998	14	1	0	0	6,7	0,0
	1999	7	0	0	0	0,0	0,0
	Μέσος όρος	11,7	0,7	0,0	0,0	5,4	0,0
S	1997	6	0	0	0	0,0	0,0
	1998	13	1	0	0	7,1	0,0
	1999	8	0	0	0	0,0	0,0
	Μέσος όρος	9,0	0,3	0,0	0,0	3,6	0,0
U K	1997	23	0	0	0	0,0	0,0
	1998	19	0	0	0	0,0	0,0
	1999	14	1	0	1	12,5	6,3
	Μέσος όρος	18,7	0,3	0,0	0,3	3,4	1,7
E U	1997	407	19	6	10	7,9	2,3
	1998	334	17	8	35	15,2	8,9
	1999	290	30	3	31	18,1	8,8
	Μέσος όρος	343,7	22,0	5,7	25,3	13,4	6,4

Διάγραμμα 10

Πηγή:	XXVIIη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1997 XXVIIIη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1998 XXIXη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1999
Παρατηρήσεις:	Τα ακόλουθα είδη αποφάσεων, όπως ορίζονται στον κανονισμό διαδικασίας 659/99 (ΕΕ L 83/1 της 27.03.1999) δεν έχουν ληφθεί υπόψη στα πλαίσια του παρόντος πίνακα: - Διαταγές παροχής πληροφοριών - Αποφάσεις για την κίνηση διαδικασίας έρευνας - Αποφάσεις για το κλείσιμο της διαδικασίας λόγω απόσυρσης της κοινοποίησης - Κατάλληλα μέτρα για την τροποποίηση των υφισταμένων μέτρων ενίσχυσης - Παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ή το Συμβούλιο.
Στοιχεία:	Βλέπε τα στοιχεία του διαγράμματος 8

Διάγραμμα 11

Πηγή:	XXVIIη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1997 XXVIIIη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1998 XXIXη Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού 1999 Η κατανομή ανά κράτος μέλος προέρχεται από το μητρώο κοινοποιήσεων της Επιτροπής
Παρατηρήσεις	Τα ακόλουθα είδη αποφάσεων, όπως ορίζονται στον κανονισμό διαδικασίας 659/99 (ΕΕ L 83/1 της 27.03.1999) δεν έχουν ληφθεί υπόψη στα πλαίσια του παρόντος πίνακα: - Διαταγές παροχής πληροφοριών - Αποφάσεις για την κίνηση διαδικασίας έρευνας - Αποφάσεις για το κλείσιμο της διαδικασίας λόγω απόσυρσης της κοινοποίησης - Κατάλληλα μέτρα για την τροποποίηση των υφισταμένων μέτρων ενίσχυσης - Παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ή το Συμβούλιο.
Στοιχεία:	Βλέπε τα στοιχεία του διαγράμματος 9

Πίνακας 1

Πηγή: ΓΔ Ανταγωνισμού και ΓΔ Μεταφορών και Ενέργειας

Στοιχεία:

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Βιομηχανία και υπηρεσίες	5	4	5	3	1	6	13	10	26	24
Μεταφορές	0	0	0	1	1	2	1	2	1	0
Σύνολο	5	4	5	4	2	8	14	12	27	24

Πίνακας 2

Πηγή: ΓΔ Ανταγωνισμού και ΓΔ Μεταφορών και Ενέργειας
Στοιχεία:

Υπό εκτέλεση	Διαδικασία πτώχευσης	Εκκρεμούν ενώπιον εθνικής δικαστικής αρχής	Εκκρεμούν ενώπιον ευρωπαϊκής δικαστικής αρχής	Συνολικός αριθ. εκκρεμ. υποθ.
31	11	5	20	67

Διάγραμμα 12

Πηγή: Βάση δεδομένων της ΓΔ Ανταγωνισμού για τις δαπάνες σχετικά με κρατικές ενισχύσεις στα κράτη μέλη.

Παρατηρήσεις: Όλα τα στοιχεία είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998.

Στοιχεία:

		1997	1998	1999		1997	1998	1999
A	E&A	177	155	146	IRL	14	10	13
	Προστασία του περιβάλλοντος	50	55	55		0	0	0
	MME	88	62	53		5	3	4
	Εξοικονόμηση ενέργειας	4	1	2		3	2	5
	Μερικό σύνολο	318	274	255		21	16	22
B	Συνολικές ενισχύσεις εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων	578	522	511	I	488	904	854
	E&A	129	99	148		340	186	306
	Προστασία του περιβάλλοντος	2	10	5		11	21	15
	MME	110	127	213		820	599	647
	Εξοικονόμηση ενέργειας	1	1	0		45	15	21
DK	Μερικό σύνολο	240	236	366	L	1.216	822	988
	Συνολικές ενισχύσεις εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων	752	807	854		9.659	6.959	3.900
	E&A	163	166	157		3	4	6
	Προστασία του περιβάλλοντος	223	259	248		2	2	2
	MME	24	7	8		8	11	11
D	Εξοικονόμηση ενέργειας	138	140	162	NL	0	0	0
	Μερικό σύνολο	549	571	575		13	17	19
	Συνολικές ενισχύσεις εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων	825	938	994		49	52	40
	E&A	1.206	1.260	1.239		141	152	149
	Προστασία του περιβάλλοντος	129	142	114		80	93	74
EL	MME	1.415	1.328	1.061	P	21	20	24
	Εξοικονόμηση ενέργειας	153	152	148		187	155	151
	Μερικό σύνολο	2.902	2.881	2.563		430	420	398
	Συνολικές ενισχύσεις εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων	17.112	15.629	12.436		632	592	604
	E&A	0	0	0	S	13	12	12
E	Προστασία του περιβάλλοντος	0	0	2		0	0	0
	MME	0	23	17		10	26	32
	Εξοικονόμηση ενέργειας	0	0	0		11	8	8
	Μερικό σύνολο	0	24	19		33	46	52
FIN	Συνολικές ενισχύσεις εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων	1.090	544	416	UK	1.716	1.006	836
	E&A	234	200	219		88	98	81
	Προστασία του περιβάλλοντος	15	15	19		30	101	148
	MME	244	257	220		44	41	27
	Εξοικονόμηση ενέργειας	23	25	27		26	23	39
F	Μερικό σύνολο	516	498	485	EU	188	263	295
	Συνολικές ενισχύσεις εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων	3.557	3.644	3.017		512	559	559
	E&A	152	157	166		158	105	97
	Προστασία του περιβάλλοντος	5	5	7		1	10	9
	MME	77	72	59		333	296	280
F	Εξοικονόμηση ενέργειας	10	54	57	EU	24	22	22
	Μερικό σύνολο	243	288	288		516	434	408
	Συνολικές ενισχύσεις εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων	509	489	451		3.665	4.101	2.810
	E&A	1.251	1.145	1.159		4.067	3.750	3.897
	Προστασία του περιβάλλοντος	31	30	30		580	744	729
F	MME	297	238	270	EU	3.495	3.111	2.925
	Εξοικονόμηση ενέργειας	21	21	48		646	619	689
	Μερικό σύνολο	1.600	1.435	1.507		8.788	8.225	8.240
	Συνολικές ενισχύσεις εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων	10.168	9.770	6.144		51.313	46.517	34.427

Διάγραμμα 13

Πηγή: Τα στοιχεία για τις κρατικές ενισχύσεις προέρχονται από τη βάση δεδομένων της ΓΔ Ανταγωνισμού σχετικά με τις δαπάνες για κρατικές ενισχύσεις στα κράτη μέλη.

Τα περιφερειακά στοιχεία για το ΑΕΠ προέρχονται από τη βάση δεδομένων Newcronos της Eurostat.

Παρατηρήσεις: Τα στοιχεία για τις ενισχύσεις είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998.

Τα περιφερειακά στοιχεία για το ΑΕΠ επελέγησαν στο επίπεδο NUTS 3. Δεν διατίθενται στοιχεία για το ΑΕΠ της Ιταλίας στο επίπεδο NUTS 2.

Στοιχεία:

Κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα

		1996	1997	1998
A	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. α)	31	30	31
	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	93	134	141
	Συνολ. περιφερ. ενισχύσεις	124	163	172
B	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	258	229	214
DK	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	13	15	15
D	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. α)	8.868	7.165	6.339
	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	742	727	768
	Συνολ. περιφερ. ενισχύσεις	9.609	7.891	7.107
EL	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. α)	601	677	447
E	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. α)	90	85	88
	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	197	219	239
	Συνολ. περιφερ. ενισχύσεις	287	303	327
FIN	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	67	63	68
F	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. α)	506	650	847
	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	766	1.300	1.341
	Συνολ. περιφερ. ενισχύσεις	1.272	1.950	2.188
IRL	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. α)	206	197	175
I	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. α)	6.398	6.548	3.593
	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	127	128	184
	Συνολ. περιφερ. ενισχύσεις	6.524	6.676	3.778
L	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	31	35	32
NL	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	82	77	71
P	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. α)	633	1.187	706
S	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	208	185	177
UK	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. α)	210	256	253
	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	725	719	595
	Συνολ. περιφερ. ενισχύσεις	935	976	849
EU	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. α)	17.543	16.794	12.480
	Άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	3.309	3.832	3.845
	Συνολ. περιφερ. ενισχύσεις	20.851	20.625	16.325

Στοιχεία για το ΑΕΠ

	1996	1997	1998		1996	1997	1998
A				IRL			
συνολικό ΑΕΠ	182363	181819	188723	συνολικό ΑΕΠ	57514	70581	77052
εκ του οποίου				εκ του οποίου			
συνολικό ΑΕΠ των επυλόμενων περιοχών	50755	50832	53119	συνολικό ΑΕΠ των επυλόμενων περιοχών	57514	70581	77052
Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	3907	3879	3995	Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	11516	13680	14934
Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	13994	14113	14878	Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	45998	56901	62118
Εν μέρει επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	32855	32840	34247	Εν μέρει επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	0	0	0
Μη επυλόμενες περιοχές	131608	130987	135604	Μη επυλόμενες περιοχές	0	0	0
B				I			
συνολικό ΑΕΠ	211910	215305	223569	συνολικό ΑΕΠ	971065	1028273	1063828
εκ του οποίου				εκ του οποίου			
συνολικό ΑΕΠ των επυλόμενων περιοχών	137087	138923	144255	συνολικό ΑΕΠ των επυλόμενων περιοχών	950092	1006357	1040762
Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	0	0	0	Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	209537	223789	231255
Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	1283	1301	1351	Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	0	0	0
Εν μέρει επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	135804	137622	142904	Εν μέρει επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	740555	782569	809508
Μη επυλόμενες περιοχές	74823	76382	79314	Μη επυλόμενες περιοχές	20973	21916	23065
DK				L			
συνολικό ΑΕΠ	144155	148586	155191	συνολικό ΑΕΠ	14339	15409	16389
εκ του οποίου				εκ του οποίου			
συνολικό ΑΕΠ των επυλόμενων περιοχών	57681	59352	61801	συνολικό ΑΕΠ των επυλόμενων περιοχών	14339	15409	16389
Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	0	0	0	Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	0	0	0
Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	11986	12214	12732	Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	0	0	0
Εν μέρει επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	45695	47138	49069	Εν μέρει επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	14339	15409	16389
Μη επυλόμενες περιοχές	86474	89234	93390	Μη επυλόμενες περιοχές	0	0	0
D				NL			
συνολικό ΑΕΠ	1878200	1866496	1921866	συνολικό ΑΕΠ	324479	332654	351621
εκ του οποίου				εκ του οποίου			
συνολικό ΑΕΠ των επυλόμενων περιοχών	512915	505883	515934	συνολικό ΑΕΠ των επυλόμενων περιοχών	69381	70610	73148
Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	214792	211985	214826	Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	0	0	0
Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	298123	293898	301108	Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	11029	11180	11740
Εν μέρει επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	0	0	0	Εν μέρει επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	58352	59430	61408
Μη επυλόμενες περιοχές	1365289	1360615	1405935	Μη επυλόμενες περιοχές	255095	262046	278469
EL				P			
συνολικό ΑΕΠ	97972	107009	108464	συνολικό ΑΕΠ	88828	93568	99124
εκ του οποίου				εκ του οποίου			
συνολικό ΑΕΠ των επυλόμενων περιοχών	97973	107010	108465	συνολικό ΑΕΠ των επυλόμενων περιοχών	88828	93568	99125
Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	97973	107010	108465	Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	51557	54252	57473
Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	0	0	0	Πλήρως επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	37271	39317	41651
Εν μέρει επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	0	0	0	Εν μέρει επυλόμενες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	0	0	0
Μη επυλόμενες περιοχές	0	0	0	Μη επυλόμενες περιοχές	0	0	0

Ε				S			
συνολικό ΑΕΠ	480535,6	494672,1	523646,3	συνολικό ΑΕΠ	206273	210815	213702
εκ του οποίου				εκ του οποίου			
συνολικό ΑΕΠ των επιλέξιμων περιοχών	480536	494672	523647	συνολικό ΑΕΠ των επιλέξιμων περιοχών	90578	89775	90042
Πλήρως επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	232492	237943	250908	Πλήρως επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	0	0	0
Πλήρως επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	40382	41691	44761	Πλήρως επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	20490	20977	21029
Εν μέρει επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	207662	215038	227977	Εν μέρει επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	70088	68799	69013
Μη επιλέξιμες περιοχές	0	0	0	Μη επιλέξιμες περιοχές	115695	121040	123660
FIN				UK			
συνολικό ΑΕΠ	100523	108072	115257	συνολικό ΑΕΠ	929049	1163365	1259035
εκ του οποίου				εκ του οποίου			
συνολικό ΑΕΠ των επιλέξιμων περιοχών	100523	108072	115256	συνολικό ΑΕΠ των επιλέξιμων περιοχών	447544	554555	595596
Πλήρως επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	10294	10946	11485	Πλήρως επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	57735	71435	76434
Πλήρως επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	6946	7436	7766	Πλήρως επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	21164	26639	28223
Εν μέρει επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	83284	89690	96005	Εν μέρει επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	368645	456482	490939
Μη επιλέξιμες περιοχές	0	0	0	Μη επιλέξιμες περιοχές	481506	608810	663440
F				EU			
συνολικό ΑΕΠ	1224606,3	1241129,2	1293104	συνολικό ΑΕΠ	6911813	7277758	7610570
εκ του οποίου				εκ του οποίου			
συνολικό ΑΕΠ των επιλέξιμων περιοχών	737398	749570	783455	συνολικό ΑΕΠ των επιλέξιμων περιοχών	3893143	4115169	4298046
Πλήρως επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	18120	18306	19137	Πλήρως επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. x)	907922	953224	988912
Πλήρως επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	75457	76892	80505	Πλήρως επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	584122	602558	627862
Εν μέρει επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	643820	654372	683814	Εν μέρει επιλέξιμες περιοχές άρθρο 87, παρ. 3, στοιχ. γ)	2401099	2559387	2681273
Μη επιλέξιμες περιοχές	487208	491560	509649	Μη επιλέξιμες περιοχές	3018670	3162590	3312524

Διάγραμμα 14

Πηγή:

Βάση δεδομένων της ΓΔ Ανταγωνισμού σχετικά με τις δαπάνες για κρατικές ενισχύσεις στα κράτη μέλη.

Παρατηρήσεις:

Όλα τα στοιχεία είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998.

Στοιχεία:

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Βιομηχανία	5.423	1.800	1.875	4.051	4.618	4.529	3.002	2.231	2.195	1.478
Υπηρεσίες	1.379	3.639	1.596	2.109	3.974	4.553	7.650	6.066	6.921	2.355
Άνθρακας	17.065	14.925	16.620	15.116	11.190	8.772	7.777	7.924	8.262	6.546
Συνολικές τομεακές ενισχύσεις	23.867	20.364	20.090	21.275	19.783	17.854	18.430	16.221	17.378	10.378
Συνολικές ενισχύσεις εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων	55.057	50.200	56.364	61.646	56.937	53.847	54.399	51.313	46.517	34.424

Διάγραμμα 15

Πηγή: Βάση δεδομένων της ΓΔ Ανταγωνισμού σχετικά με τις δαπάνες για κρατικές ενισχύσεις στα κράτη μέλη.

Παρατηρήσεις: Όλα τα στοιχεία είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998.

Στοιχεία:

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Βιομηχανία	250	1.348	1.902	2.620	1.843	1.224	1.799	2.301	330	107
Χαλβουργία	2.573	13	555	1.060	1.722	94	338	208	3	0
Ναυπηγεία	0	47	252	674	1.302	360	1.192	635	1.078	303
Εναέριες μεταφορές	0	1.991	0	113	2.447	2.390	1.404	1.238	42	0
Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες	0	0	0	806	514	1.002	4.879	3.246	5.150	939
Συνολικές ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης	2.823	3.400	2.709	5.273	7.828	5.070	9.613	7.628	6.604	1.349
Συνολικές ενισχύσεις εκτός γεωργίας, αλιείας και σιδηροδρόμων	55.057	50.200	56.364	61.646	56.937	53.847	54.399	51.313	46.517	34.424

Διάγραμμα 16

Πηγή: Τα στοιχεία για τις κρατικές ενισχύσεις με εξαίρεση όσες χορηγούνται στη γεωργία, την αλιεία και τους σιδηροδρόμους προέρχονται από τη βάση δεδομένων της ΓΔ Ανταγωνισμού σχετικά με τις δαπάνες για κρατικές ενισχύσεις στα κράτη μέλη.
Το ΑΕΠ σε τιμές αγοράς προέρχεται από τη βάση δεδομένων Newcronos της Eurostat.

Παρατηρήσεις: Όλα τα στοιχεία είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998.

Στοιχεία:

Συνολικές κρατικές ενισχύσεις εκτός των ενισχύσεων προς τη γεωργία, την αλιεία και τους σιδηροδρόμους.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
A	-	-	-	-	-	510	515	578	522	511
B	2.601	3.936	1.508	1.602	1.071	1.009	1.079	752	807	854
DK	432	409	441	691	770	734	846	825	938	992
D	17.460	19.391	25.730	30.835	28.838	20.666	19.031	17.112	15.629	12.436
EL	1.520	1.203	1.279	789	907	1.173	1.021	1.090	544	416
E	2.208	1.924	2.388	2.577	2.343	4.201	3.544	3.557	3.644	3.017
FIN	-	-	-	-	-	480	398	509	489	451
F	9.342	7.813	9.538	9.391	7.563	5.945	9.075	10.168	9.770	6.144
IRL	397	263	277	421	349	387	447	488	904	854
I	16.115	11.281	11.674	12.946	10.765	12.659	11.657	9.659	6.959	3.900
L	62	76	78	48	47	48	47	49	52	40
NL	681	687	668	507	549	588	678	632	592	604
P	1.094	466	585	680	1.182	872	1.258	1.716	1.006	836
S	-	-	-	-	-	698	693	512	559	559
UK	3.145	2.751	2.198	1.160	2.553	3.877	4.111	3.665	4.101	2.810
EU	55.057	50.200	56.364	61.646	56.937	53.847	54.399	51.313	46.517	34.424

Στοιχεία για το ΑΕΠ: Βλέπε διάγραμμα 2.

Διάγραμμα 17

- Πηγή:** Τα στοιχεία για τις κρατικές ενισχύσεις προέρχονται από τη βάση δεδομένων της ΓΔ Ανταγωνισμού σχετικά με τις δαπάνες για τις κρατικές ενισχύσεις στα κράτη μέλη.
Δαπάνες της δημόσιας διοίκησης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1500/2000 της Επιτροπής όσον αφορά τις δαπάνες και τα έσοδα του δημοσίου (ΕΕ L 172 της 10.07.2000)· τα στοιχεία προέρχονται από τη βάση δεδομένων AMECO της ΓΔ Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις.
- Παρατηρήσεις:** Όλα τα στοιχεία είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998.
- Στοιχεία:** Συνολικές κρατικές ενισχύσεις εκτός των ενισχύσεων προς τη γεωργία, την αλιεία και τους σιδηροδρόμους, βλέπε τα στοιχεία του διαγράμματος 16.

Δημόσιες δαπάνες

	1997	1998	1999
A	98.300	102.311	104.105
B	112.680	113.801	115.741
DK	87.985	88.684	88.305
D	927.396	934.240	948.899
EL	47.041	48.327	50.647
E	212.040	218.655	221.588
FIN	62.266	61.522	62.401
F	689.612	698.613	717.175
IRL	26.829	27.432	30.284
I	536.104	528.576	530.776
L	6.760	7.070	7.529
NL	162.958	165.692	169.871
P	42.613	43.768	46.363
S	131.457	130.762	135.890
UK	515.704	512.962	513.473
EU	3.665.214	3.691.825	3.741.739

Διάγραμμα 18

- Πηγή:** Το γενικό σύνολο και το σύνολο των κρατικών ενισχύσεων προς τη βιομηχανία προέρχονται από τη βάση δεδομένων της ΓΔ Ανταγωνισμού σχετικά με τις δαπάνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Για την Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία, η σύγκριση των στοιχείων περιορίζεται στην περίοδο 1995 - 1999.
Η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία στις βασικές τιμές - σύνολο της βιομηχανίας (με εξαίρεση τις κατασκευές) - σε ποσοστό του ΑΕΠ προέρχεται από τη βάση δεδομένων Newcronos της Eurostat. Τα στοιχεία που δεν διατίθενται στη Newcronos αντικαταστάθηκαν από τους δείκτες που χρησιμοποιούνται στη βάση δεδομένων της ΓΔ Ανταγωνισμού σχετικά με τις δαπάνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Για την Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία, η σύγκριση των στοιχείων περιορίζεται στην περίοδο 1995 - 1999.
- Παρατηρήσεις:** Όλα τα στοιχεία είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια ευρώ σε σταθερές τιμές του 1998

Στοιχεία:

		1990	1995	1999			1990	1995	1999
AU	Σύνολο ενισχύσεων.		510	511	IRL	Σύνολο ενισχύσεων.	397		854
	Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία		441	446		Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	334		526
B	Σύνολο ενισχύσεων.	2.601		854	I	Σύνολο ενισχύσεων.	16.115		3.900
	Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	1.243		705		Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	15.665		3.252
DK	Σύνολο ενισχύσεων.	432		992	L	Σύνολο ενισχύσεων.	62		40
	Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	358		634		Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	62		36
D	Σύνολο ενισχύσεων.	17.460		12.436	NL	Σύνολο ενισχύσεων.	681		604
	Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	6.089		7.537		Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	681		555
EL	Σύνολο ενισχύσεων.	1.520		416	P	Σύνολο ενισχύσεων.	1.094		836
	Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	1.518		409		Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	853		180
E	Σύνολο ενισχύσεων.	2.208		3.017	S	Σύνολο ενισχύσεων.		698	559
	Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	1.279		1.120		Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία		360	442
FIN	Σύνολο ενισχύσεων.		480	451	UK	Σύνολο ενισχύσεων.	3.145		2.810
	Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία		402	402		Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	2.687		1.239
F	Σύνολο ενισχύσεων.	9.342		6.144	EU	Σύνολο ενισχύσεων.	55.057		34.424
	Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	5.415		4.109		Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία	36.184		21.592

Προστιθέμενη αξία της βιομηχανίας σε % του ΑΕΠ			
	1990	1995	1999
A		21,8	21,4
B	24,4		20,1
DK	18,3		17,7
D	29,9		23,0
EL	22,4		11,0
E	24,1		20,0
FIN		25,2	23,6
F	21,2		18,9
IRL	27,0		26,7
I	25,0		21,6
L	19,9		12,9
NL	23,8		18,6
P	22,0		19,6
S		23,4	21,8
UK	25,1		20,6
EU	23,6		21,0

ΠΙΝΑΚΑΣ 3**Πηγή:**

Βάση δεδομένων της ΓΔ Ανταγωνισμού σχετικά με τις δαπάνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Τα στοιχεία για τις άμεσες ξένες επενδύσεις και για το άνοιγμα του εμπορίου προέρχονται από τη ΓΔ Αγοράς. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στις τιμές αγοράς προέρχεται από τη βάση Newcronos της Eurostat.

Παρατηρήσεις:

Για το ΑΕΠ βλέπε σχεδιάγραμμα 2. Για την κρατική ενίσχυση βλέπε σχεδιάγραμμα 16.